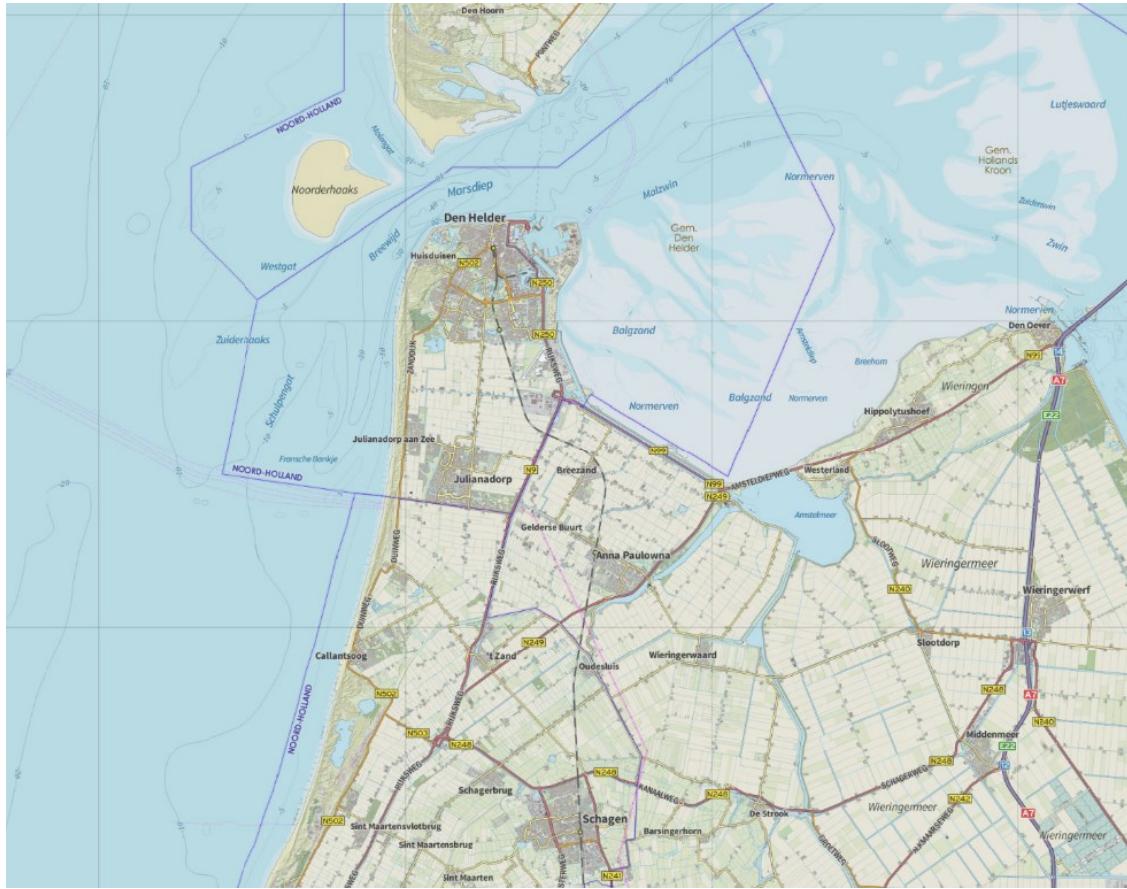

Omgevingsvisie Julianadorp

Julianadorp en omgeving in beeld, situatie 2019

Inleiding

Op 1 juli 2015 nam de Tweede Kamer het wetsvoorstel Omgevingswet aan. De wet treedt op 1 januari 2021 in werking. De gemeente is vanaf die datum dan ook verplicht om volgens de Omgevingswet te werken. De Omgevingswet vraagt om een andere manier van werken, waarbij beleid meer in vroegtijdige participatie met de samenleving wordt opgesteld. De Omgevingsvisie Julianadorp vormt een gezamenlijk beeld van bewoners, ondernemers, maatschappelijke partijen en diverse overheden over de toekomst van Julianadorp.

De gemeenteraad van de gemeente Den Helder is, onder de nieuwe Omgevingswet, verantwoordelijk voor vaststelling van deze visie en de inhoud hiervan. De omgevingsvisie geeft richting aan de acties van allerlei partijen in het gebied, waarvan de gemeente er slechts één is. Bewoners, ondernemers en allerlei initiatiefnemers krijgen onder de nieuwe Omgevingswet zoveel mogelijk ruimte voor eigen initiatieven. Bindende regels voor allerlei activiteiten in de fysieke leefomgeving zijn terug te vinden in het omgevingsplan, welke op basis van deze visie wordt opgesteld.

In woord en beeld neemt de visie u mee door het verleden en ontstaan van Julianadorp. U krijgt een goed beeld van het hedendaagse leven van de Dorpers, hun zorgen, wensen, hoop en verwachtingen. Het is prettig wonen in Julianadorp. Hoe zal dit blijven in de toekomst? Hoe zullen we omgaan met ontwikkelingen als vergrijzing, bevolkingsgroei, veranderende mobiliteit en - klimaat? De visie biedt kaders en denkrichtingen voor het werken aan maatschappelijke opgaven van vandaag en (over)morgen én inspiratie voor het benutten van de kansen die Julianadorp biedt.

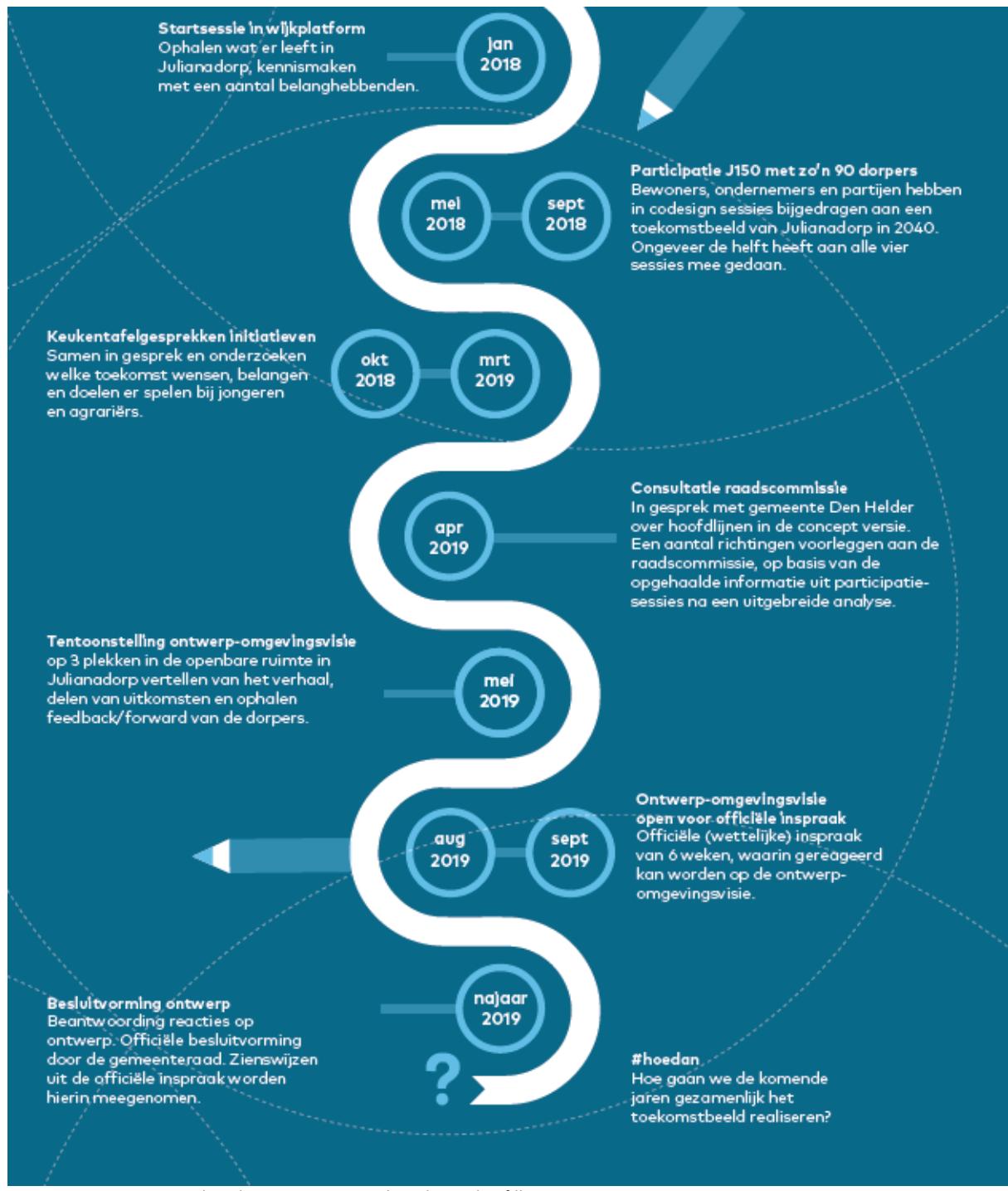
Wij wensen u veel plezier toe bij het doorlezen van deze visie en hopen u te inspireren om mee te werken aan de toekomst van Julianadorp.

Oppbouw

- I   **Participatieproces**
- II   **Julianadorp tot vandaag (Analyse)**
- III   **Het Julianadorp van morgen (Verkenningen)**
- IV   **Opgaven**
- V   **Visie en hoofdrichtingen**
- VI   **Aanzet tot uitvoering**

I. Participatieproces

De Omgevingsvisie Julianadorp is een gezamenlijk toekomstbeeld, dat tot stand komt door middel van de inbreng van bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, belanghebbenden en professionals van de gemeente Den Helder en andere overheden. Deze inbreng is op een aantal wijzen verzameld in het brede participatieproces. Als penvoerder heeft de gemeente deze inbreng samengevoegd in een eerste concept, dat is besproken met de gemeenteraad en betrokkenen en is gepresenteerd tijdens een buitententoonstelling in Julianadorp. Het formele besluitvormingstraject biedt daarnaast een extra mogelijkheid voor een ieder om te reageren op deze visie.

Het participatieproces rondom de Omgevingsvisie Julianadorp in hoofdlijnen

De Dorpers maken (de Omgevingsvisie) Julianadorp!

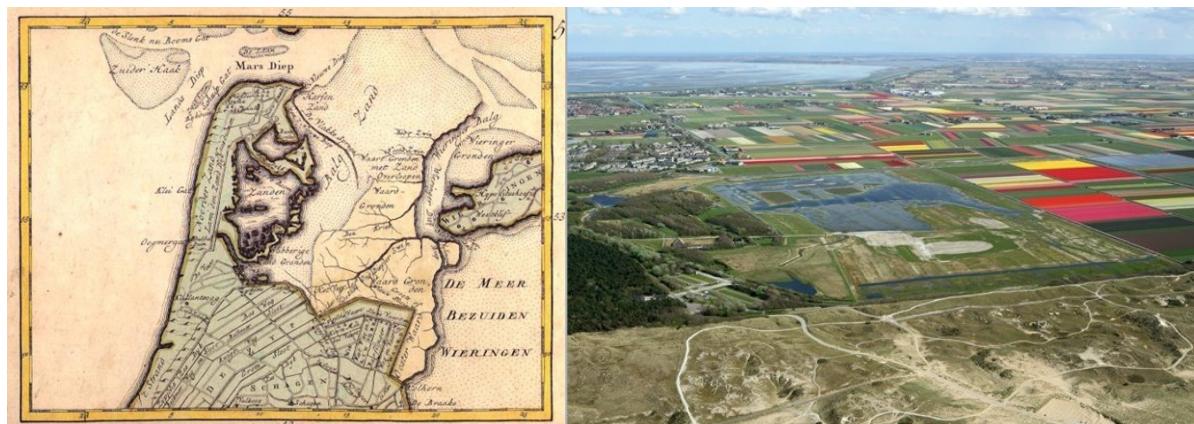

II. Julianadorp tot vandaag

Het ontstaan van Julianadorp

Het landschap rond Julianadorp bestond eeuwenlang uit een dynamisch waddengebied met daarin enkele drogere eilanden en verder vooral wadden, kwelders en geulen. De Zanddijk uit 1610 creëerde een rustiger kwelderterrein, maar pas in de 19e eeuw werd de Koegras volledig ingepolderd. Julianadorp is ontstaan uit een agrarische dorp met een aantal veeboerderijen, wat akkerbouw en een schooltje, later ook met een eigen kerk en een eigen naam – in deze periode werd prinses Juliana geboren, waar het dorp met instemming van het Koninklijk Huis naar is vernoemd.

De Tweede Wereldoorlog maakte van Julianadorp een onderdeel van de Atlantikwall, een verdedigingslinie van Noorwegen tot aan Spanje. Er werden bunkers, een tankgracht en rijen betonnen punten, zogenaamde ‘drakentanden’, gebouwd. Bovendien werden veel Duitse soldaten in het dorp ingekwartierd, en kwam er vluchtelingen uit het gebombardeerde Den Helder. Dit veranderde het landschap ingrijpend, hoewel het dagelijks leven in Julianadorp zo normaal mogelijk doorging. Na de oorlog bleken de bunkers moeilijk weg te halen, en nog steeds zijn de sporen van de oorlog zichtbaar in het landschap.

Een historisch en een huidig beeld van het landschap van Julianadorp

Een greep uit het Dorper leven

In de afgelopen vijftig jaar heeft de kleine agrarische buurt zich ontwikkeld tot een zelfstandig dorp met eigen identiteit, cultureel leven en dagelijkse voorzieningen. Vanaf de jaren 60 werd ten westen van het dorp Julianadorp de wijk Drooghe Weert ontwikkeld als vierde uitbreidingswijk van Den Helder. Oorspronkelijk zou deze wijk vanuit het zuiden toegroeien naar Den Helder. Teruglopende groei en krimp van Den Helder heeft er echter voor gezorgd dat de Koegraspolder open bleef, Drooghe Weert steeds meer een onderdeel werd van Julianadorp en daarbij een eigen ontwikkeling doormaakte in plaats van te versmelten met Den Helder.

Kenmerkend aan Julianadorp is de balans tussen de kleinschaligheid, dorpsgevoel, voorzieningen en de mogelijkheid om ‘vrij’ te wonen. Het bloeiende verenigingsleven is te danken aan actieve vrijwilligers, zoals bij de voetbalclub (JVC), handbalclub (JHC), tennisvereniging, Culturele Vereniging, en vele initiatieven. De culturele kalender wordt aangevuld door evenementen, van klein en gezellig tot groot en regionaal: Julianapop, de Springfair en ‘Trekkertrek’ (Julianadorp Power Festival), kermis, de intocht van Sinterklaas en Koningsdag. Het decor van veel evenementen, het Loopuytpark, vormt het historisch hart van Julianadorp en het centrum qua horeca. De dagelijkse voorzieningen zijn geconcentreerd in winkelcentra De Riepel en Dorperweerth. Voor regionale voorzieningen vindt Julianadorp haar weg naar Den Helder en ook naar Schagen en omliggende polders. Omgekeerd worden de voorzieningen in Julianadorp ook gebruikt door bewoners uit andere kernen uit Schagen en Hollands Kroon.

Kenmerkende onderdelen van Julianadorp: met de klok mee: winkelcentrum de Riepel, Julianapop, Julianadorp Power Festival en schaatsen bij de ijsclub

Kust, polders en toerisme

Julianadorp is sterk verbonden aan het omliggende landschap: de duinen, de zee en het open poldergebied. De Koegraspolder, van oorsprong deel van de Waddenzee, was ‘arme’ grond waar enkel vee op kon grazen. Agrarische technieken uit de 20ste konden de grond echter geschikt maken voor bloembollen. Vanaf dat moment is de bollenteelt gezichtsbepalend geworden voor de Koegraspolder. De polder is een onderdeel van het grootste aaneengesloten gebied voor bollenteelt van Europa.

Aan de westzijde is de oorspronkelijke Zanddijk verdwenen onder een smal duinenlandschap, de Noord-Duinen. In het open duingrasland, in stand gehouden door de vele konijnen, leven bijzondere en zeldzame planten en dieren. De duinen zijn onderdeel van Europees Natura 2000 gebied Duinen Den Helder-Callantsoog. Daarnaast vormen de duinen de primaire waterkering tegen de Noordzee, een functie die, gezien de verwachte zeespiegelstijging, in de toekomst alleen maar belangrijker zal worden. De duinreep is smal en dat maakt de zee eenvoudig te bereiken. De duinen worden doorsneden met paden om de verschillende strandlagen te kunnen bereiken.

Julianadorp is al tientallen jaren in trek als vakantiebestemming, in het bijzonder voor toeristen uit Duitsland. De combinatie strand/zee, open landschap, bloeiende bollenvelden in het voorjaar, rust, ruimte en schone lucht blijft onverminderd populair. Achter de duinenrij zijn als gevolg hiervan diverse campings en vakantieparken ontstaan. Aanvullende voorzieningen zoals horeca, de golfbaan en het zwembad op Oogdhuyn maken Julianadorp aantrekkelijk voor een brede doelgroep, waar nieuwe toeristische initiatieven weer op inspelen.

Het kusttoerisme is een belangrijke economische pijler van Julianadorp

Wonen en economie

Het grootste deel van Julianadorp bestaat uit eengezinswoningen in privé-eigendom. Julianadorp was en blijft een echt gezinsdorp, dankzij de betaalbaarheid van een relatief groot huis met tuin. In de oudere wijken stonden veel huurwoningen, maar deze zijn voor een groot deel verkocht. Julianadorp kent een relatieve jonge bevolkingsopbouw in vergelijking tot Den Helder. Er wonen naar verhouding minder 65-plussers en meer tweepersoonshuishoudens en gezinnen met kinderen.

De oudste wijken (Vogelzand, Middelzand, Kruiszwijn, Doorzwin) zijn opgebouwd uit gesloten hofjes en toegangswegen. (Bloemkoolstedenbouw) De later aangelegde buurten (Zwanenbalg, Wierbalg, Boterzwijn, Malzwijn) zijn ruimer opgezet en daardoor is hier de relatie met het open landschap meer te beleven. De komende jaren worden veel extra woningen toegevoegd in de projecten Willem-Alexanderhof en 't Laar. Voor ouderen is sinds enige jaren geleden de serviceflat/verzorgingshuis Buitenveld gerealiseerd. Hiermee is een belangrijk aandeel qua woonvorm voor deze doelgroep toegevoegd.

Een bijzonder onderdeel van Julianadorp is het gebied Noorderhaven. De oorsprong van Noorderhaven werd gelegd in een nota van de Provincie Noord-Holland, waarin een tekort van circa duizend plaatsen voor de opvang van mensen met een verstandelijke beperking werd voorzien. De provincie schakelde daarop de Vereniging 's Heeren Loo in, waarna het bestuur van de vereniging in 1964 besloot tot de bouw van Noorderhaven om dit tekort op te vangen. Nieuwe inzichten hebben geleid tot een behoefte tot meer menging en integratie van cliënten met de samenleving. 's Heeren Loo heeft meer aansluiting met Julianadorp gezocht en Noorderhaven wordt ontwikkeld als gemengd woongebied, met een combinatie van marktwoningen en cliëntwoningen. Deze ontwikkeling staat bekend als 't Laar. Het oostelijk deel van het terrein blijft bedoeld als woongebied voor mensen met een verstandelijk beperkingen.

Zicht op het Loopuytpark (het historisch hart van Julianadorp) en een van de woonbuurten.

Verkenningen

Thuisvoelen, nu en in de toekomst

In Julianadorp is het prettig wonen, dat is wat een groot deel van de Dorpers voelt en uitdraagt. Het feit dat Julianadorp als woonkern meer voorzieningen heeft dan andere dorpen en je hier dichter bij de natuur woont dan in de stad, is een belangrijke kwaliteit.

Julianadorp zal de komende 10 jaar groeien met zo'n 25 tot 30 huishoudens per jaar. De vergrijzing zal voor een lichte daling zorgen naar verloop van tijd. De huishoudensgroei is de komende jaren vooral te vangen met de ontwikkeling van de wijk Willem-Alexanderhof en de woningbouw op 't Laar/Norderhaven.

De leeftijdsopbouw van Julianadorp is relatief jong, maar zal stijgen in de komende jaren. Voor beide doelgroepen zijn meer geschikte woningen nodig in het dorp. De vraag naar 1-persoons appartementen in de buurt van voorzieningen zal stijgen. Deze ontwikkeling past in een landelijke trend van kleiner wordende huishoudens.

Julianadorp biedt in de toeristische sector, zorg ('s Heeren Loo is grootste werkgever), detailhandel en de agrarische sector werkgelegenheid. Maar werk verdwijnt of wordt geautomatiseerd en er is sprake van personeeltekorten. De oplossing kan worden gevonden in onderwijs in de regio.

Door het onderwijs beter aan te laten sluiten op de arbeidsmarkt, zullen jongeren gebonden blijven aan deze regio. Julianadorp is een aantrekkelijke plek voor nieuwe werknemers, in bestaande en ook de nieuwe sectoren. Het aanwezige Junior College in Julianadorp kan hierbij een grote rol spelen.

Bereikbaarheid is een groot goed. En nog niet zo makkelijk. Een goed en flexibel openbaar vervoer netwerk is de sleutel. Veiliger wandel- en fietsroutes gaan bijdragen aan de toegankelijkheid van het dorpshuis, parken en winkelcentra.

De uitrol van glasvezel in het bultengebied zorgt voor de digitale bereikbaarheid van Julianadorp. Als belangrijke voorwaarde voor een goed vestigingsklimaat – ook voor zzp'ers – en innovatie in de agrarische sector.

Klimaatverandering vraagt op termijn om een herinrichting van bestaande wijken, die bijdraagt aan de leefbaarheid bij lange perioden van grote hitte en/of droogte. Het tegengaan van verzuiling en droogte zijn de belangrijkste thema's voor de vitaliteit van de agrarische sector en de toekomstbestendigheid van de Koeigraspolder.

'Thuis voelen' in Julianadorp is wat we willen vergroten. Het Loopuytpark wordt een aantrekkelijk groen hart. Oude gebouwen krijgen nieuwe functies. Maar het belangrijkste fundament voor je 'thuis voelen' is de aanwezigheid van verenigingen en inzet van vrijwilligers. De gemeente wil hiervoor meer ruimte bieden en vertrouwen geven en helpt waar nodig. Nu en in de toekomst.

Wat betekent de vergrijzing voor hoe wij straks willen wonen en recreëren? Wat voor impact hebben de veranderingen in de manier van werken en winkelen op de ontwikkeling van vastgoed? Hoe ziet de toekomstige vraag naar voorzieningen eruit?

Wat voor effecten hebben technologische ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit - denk aan de zelfrijdende auto - op de leefomgeving? Wat voor gevolgen heeft de switch van een lineaire naar een circulaire economie voor het ruimtegebruik? Over dit soort vragen gaat de omgevingsvisie.

III. Het Julianadorp van morgen: een verkenning

De Dorpers zijn het erover eens: in Julianadorp is het prettig wonen. Hoe gaat dat eruit zien in de toekomst? Welke ontwikkelingen komen er op de omgeving af? Waar maken we ons zorgen over en wat kan juist kansen opleveren voor de toekomst. Dit is wat er nu al gebeurd en de veranderingen die we nu al zien aankomen...

Wonen

- **Het aantal huishoudens neemt toe**, naar verwachting met 25 tot 30 huishoudens per jaar tot ca. 2028. De groei is de komende jaren op te vangen met de nieuwe wijk Willem-Alexanderhof en de woningbouw op 't Laar/Noorderhaven.
- Er is vraag naar **woningen voor jongeren**.
- Ondanks dat de leeftijdsopbouw relatief jong is, **zal het dorp ook vergrijzen**. Hiervoor zijn nieuwe of aangepaste woningen nodig die beter aansluiten aan de behoeften, bijvoorbeeld appartementen in de buurt van voorzieningen.
- De opzet van veel buurtjes met hofjes en doodlopende wegen zorgt voor rustige buurten waar kinderen veilig en beschut kunnen spelen, maar geeft ook **spanning tussen parkeren en vergroenen**.

Onderwijs

- Het **aantal leerlingen in het basisonderwijs zal gaan dalen** als gevolg van vergrijzing. In Julianadorp kan in de toekomst worden volstaan met 2 clusters basisscholen (waarin scholen met verschillende levensbeschouwingen/onderwijsvormen een plek krijgen). Deze kunnen door ontwikkelen naar Integrale Kindcentra (clustering van diverse voorzieningen voor kinderen van 0-12 jaar).
- Er is één locatie voortgezet onderwijs in Julianadorp waarin de onderbouw wordt aangeboden voor alle leervormen. Gezien het huidige regionale onderwijsaanbod in Den Helder en Schagen en het feit dat er geen grote groei in leerlingenaantallen wordt verwacht is **uitbreiding van het onderwijs naar volledige leerlijnen (onder- en bovenbouw) onzeker**.
- Kansen voor de ontwikkeling van het Junior College kunnen gezocht worden in een **specifieker aanbod** waarmee de school zich kan onderscheiden. Aansluiting op de regionale arbeidsmarkt (en vervolgopleidingen) biedt kansen en is belangrijk voor een duurzame invulling van vacatures.

Werk & Economie

- Regionaal zijn er **grote personeelstekorten in de sectoren techniek en zorg**, die in de toekomst vermoedelijk niet geheel opgelost kunnen worden.
- Tegelijkertijd zal de Koninklijke Marine de komende jaren gaan uitbreiden en zal de haven van Den Helder een belangrijkere rol gaan spelen bij het ontwikkelen van duurzame energieopwekking op de Noordzee. Dit levert veel extra vacatures op, **het invullen hiervan kan groei in de regio betekenen**.
- Grote werkgevers binnen het dorp zijn de toeristische sector, gezondheidszorg, detailhandel & dagelijkse voorzieningen en de agrarische sector. Ook wonen in het dorp veel kleine zelfstandigen, die vanuit huis/mobiel opereren.
- De toeristische sector in Julianadorp is verantwoordelijk voor zo'n **1 miljoen overnachtingen** per jaar, in toenemende mate meer gespreid over het jaar.
- In de agrarische sector staat het aantal arbeidsplaatsen onder druk door schaalvergroting en het invullen van arbeidsplaatsen met (buitenlandse) seizoenarbeiders.

Bereikbaarheid & Mobiliteit

- Julianadorp en Den Helder zijn **vanwege de ligging relatief lastig bereikbaar** voor bewoners, bedrijven en bezoekers. De wegcapaciteit is volgens wegbeheerder Provincie Noord-Holland voldoende, maar doorstroming naar het zuiden is traag.
- Fijnmazig openbaar vervoer binnen het dorp en de regionale kernen is belangrijk, maar ook dit staat onder druk vanuit de Provincie. Extra lijnen vergen aanzienlijke bedragen die door de gemeente opgebracht moeten worden. De verbinding naar station Den Helder Zuid is extra belangrijk voor forenzen in het dorp.

- Binnen het dorp moet de fysieke **toegankelijkheid** van openbare gebouwen, zoals winkelcentrum Dorperweerth en de Riepel, Loopuytpark, scholen, buurtcentra en sportcomplexen versterkt worden, voor alle doelgroepen.
- De veiligheid van wandel- en fietsroutes binnen Julianadorp kan worden versterkt, zoals de routes tussen Loopuytpark/Riepel en de verschillende wijken, zodat de bereikbaarheid binnen het dorp goed geregeld is.
- Uitrol van glasvezel in buitengebied staat de komende jaren op de agenda als belangrijke voorwaarde voor een **goed vestigingsklimaat en innovatie** in de agrarische sector. Uitrol in het woongebied biedt een kans om aantrekkelijker te worden voor bedrijven aan huis of via internet, maar ook de inzet domotica/smart living om aantrekkelijker te kunnen wonen in het dorp kan hiermee gestimuleerd worden.

Klimaat

- Klimaatscenario's variëren, maar zeker is dat we te maken krijgen met **nieuwe extremen van wateroverlast, droogte (inclusief verzilting), hitte en overstroming**. Het tegengaan van verlies aan biodiversiteit is cruciaal voor de voedselveiligheid, vitaliteit van de agrarische sector en ecologische stabiliteit van de openbare ruimte. Beide onderwerpen eisen een totaal andere afweging bij de inrichting van openbare ruimte ten opzichte van de vorige eeuw, zowel voor de (nieuwe en bestaande) wijken als het landelijk gebied.
- **Verzilting** is een bijzonder aandachtspunt voor de Koegraspolder;
- Op termijn zal een 'herstedeling' van bestaande wijken een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid bij extremen van het weer. Bijvoorbeeld het koppelen van groenvoorzieningen aan sociale knooppunten (huisarts, apotheek, supermarkt – belangrijk vooral voor ouderen) en het aanwijzen van bergingsgebieden voor extreme neerslag.
- Flexibiliteit van waterberging binnen stedelijk en landelijk gebied (beide **intensief gebruikt en daarmee kwetsbaar**), alsmede een overgangszone tussen beide delen, bieden daarbij de beste kansen voor een toekomstbestendig Julianadorp.

Thuis voelen

- Kenmerkend aan het 'thuis voelen' in Julianadorp is het **dorpsgevoel**.
- **De vele actieve Dorpers** 'maken' het dorpsgevoel: verenigingen draaien op de vrijwilligers en veel inwoners zijn actief om zaken zoals evenementen te organiseren. Dit biedt een belangrijke meerwaarde voor het dorp en de gemeente omarmt de levendigheid en sociale samenhang die dit oplevert.

IV. Opgaven

Op basis van de verkenningen en participatiebijeenkomsten in Julianadorp komt een aantal grote opgaven voor Julianadorp naar voren. Vier opgaven overstijgen de lokale of regionale schaal en gelden daarmee voor heel Julianadorp: omgaan met klimaatverandering, energietransitie, bereikbaarheid en een beleefbaar landschap. Vier opgaven zijn voornamelijk gebiedsgericht: het dorpshart van Julianadorp verder versterken, de toekomstbestendigheid van de woonbuurten waarborgen, duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie bevorderen en de Koegraspolder klaar voor de toekomst maken.

1. Omgaan met klimaatverandering

De mondiale klimaatverandering, als gevolg van een versterkt broeikaseffect, stelt vrijwel ieder denkbaar gebied voor uitdagingen in de toekomst. Ook de gemeente Den Helder gaat geconfronteerd worden met een veranderd klimaat, waarin er een grote kans op extreme weersomstandigheden valt te verwachten. Scenario's gaan in grote lijnen uit van meer hete, droge periodes, afgewisseld met (veel) zwaardere buien. Een belangrijke opgave voor Julianadorp is dan ook om de omgeving, zowel stedelijk als landelijk, aan te passen op dit veranderende klimaat. Zware neerslag kan in de toekomst niet meer altijd worden afgevoerd via het riool, waardoor er tijdelijke berging op geschikte, veilige plaatsen moet plaatsvinden totdat het water kan infiltreren of worden afgevoerd via het oppervlakte water. Tegelijk moet er water worden vastgehouden voor droge perioden en moeten omgevingen niet te veel warmte vasthouden, aangezien de temperatuur hierdoor snel kan oplopen ('hittestress' genoemd). Dit vraagt om genoeg ruimte voor groen en water(berging) in de stedelijke omgeving. Een gevaar van klimaatverandering op langere termijn is zeespiegelstijging. Op termijn kunnen maatregelen ter versterking van de duinen, als waterkering tegen de Noordzee, noodzakelijk worden.

2. Energietransitie

Als reactie op de klimaatverandering en de rol van het gebruik van fossiele brandstoffen hierin zijn wereldwijd afspraken gemaakt om over te gaan schakelen naar duurzaam opgewekte energie, de zogenoemde energietransitie. Ook Nederland heeft de afspraak om in 2050 energieneutraal te zijn onderschreven. De gemeenteraad van Den Helder onderschrijft dit verder met de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn als gemeente. Dit betekent dat in de komende jaren het grootste deel van de huishoudens en bedrijven nog moeten gaan overschakelen naar duurzame energie. In 2020 wordt per regio een strategie ontwikkeld om deze transitie vorm te geven, de Regionale Energiestrategie (RES). Hierin wordt meer duidelijk op welke wijze Julianadorp het beste kan overgaan naar duurzaam opgewekte energie. Bewoners en ondernemers zijn voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de transitie, de gemeente en andere overheden stimuleren dit zoveel mogelijk met diverse maatregelen.

3. Bereikbaarheid

Den Helder en Julianadorp zijn, als gevolg van de ligging, relatief lastig te bereiken. Doorstroming op de N9 richting het zuiden gaat traag, maar de wegcapaciteit is volgens beheerder Provincie Noord-Holland voldoende. Den Helder is door middel van twee treinstations verbonden met Alkmaar en de Randstad, waarvan Julianadorp ook gebruik maakt. Station Den Helder Zuid is hierin het belangrijkste knooppunt voor Julianadorp. De verbinding tussen Julianadorp en Den Helder is zowel per fiets als auto goed gefaciliteerd. Dit geldt ook voor het openbaar vervoer overdag. In de avonduren zijn de beschikbare opties per openbaar vervoer beperkt. De verbinding per openbaar vervoer tussen Julianadorp en diverse omliggende dorpen zoals Callantsoog en 't Zand is eveneens een knelpunt. De grote reistijden en beperkte verbindingen leggen beperkingen op wat betreft het volgen van opleidingen, het vinden van een passende baan of bezoek aan bepaalde voorzieningen. Het beter verbinden van Julianadorp met de steden in de regio (Schagen, Alkmaar) en de Noordelijke Randstad (Amsterdam, Haarlem) is hierin een belangrijke opgave.

4. Een beleefbaar landschap

Julianadorp ligt midden in het open landschap van de Koegraspolder, met een structuur van rechte vaarten en polderwegen. De duinen en de Noordzee zijn vlakbij en Julianadorp heeft, onder andere op basis van de structuurvisie Julianadorp uit 2007, zich in het afgelopen decennium meer gepresenteerd als kustdorp, bijvoorbeeld met de aanduiding Julianadorp aan Zee. Binnen Julianadorp vormt de Slenk een loper van groen en water die door het hele dorp tussen de verschillende buurten is uitgerold. Tegelijkertijd liggen er nog veel kansen om Julianadorp beter te verbinden met het omringende landschap en daarmee het landschap meer beleefbaar te maken. In de woonbuurten, zeker de dichtbebouwde (oudere) uitbreidingswijken, is weinig te merken van het omringende open landschap. Er is weinig ruimte voor extra groen in deze buurten, waardoor vooral de verbinding met het beschikbare groen en landschap in de omgeving (de Slenk, Koegraspolder, Noorderhaven, binnenduinrand) en de Noordzeekust belangrijk is voor de woonkwaliteit. Ook het verbinden van de kust en vooral het kusttoerisme met het dorps hart van Julianadorp is een belangrijk opgave, beiden kunnen in de toekomst meer van elkaar profiteren.

5. Het dorps hart van Julianadorp verder versterken

Het groene plein van het Loopuytpark is het hart en het visitekaartje van Julianadorp. De woonbuurten die in de laatste decennia van de vorige eeuw van de vorige eeuw werden toegevoegd ten zuidwesten van de kern waren bedoeld als uitbreiding van Den Helder. Daarom zijn aanvankelijk de voorzieningen zoals winkels en scholen niet met het hart verbonden. Voor het gevoel van de bevolking zijn de nieuwe buurten inmiddels bij Julianadorp gaan horen. Ten noorden van het Loopuytpark is winkelcentrum De (nieuwe) Riepel gebouwd. De huidige uitbreiding van Julianadorp, het Willem-Alexanderhof, ligt ten zuidoosten van het Loopuytpark. Daarmee heeft de kern iets van zijn centrale ligging terug. In de komende jaren ligt er een grote opgave om het hart van Julianadorp te versterken en op een goede wijze te verbinden met de woonbuurten. Hiermee ontstaat er een sterk draagvlak onder de aanwezige voorzieningen. Jongeren en senioren hebben moeite om een passende en betaalbare woning te vinden in Julianadorp, maar zouden een geschikte woonomgeving kunnen vinden in de buurt van de voorzieningen van het dorps hart. Een andere belangrijke opgave voor het hart van Julianadorp is een goede koppeling met de kust. Een aantrekkelijke verbinding tussen Julianadorp en het kustgebied draagt niet alleen in sterke mate bij aan de woonkwaliteit, omgekeerd leveren ook de toeristen en bezoekers een belangrijk aandeel in het in stand houden of verbeteren van het voorzieningenniveau.

In 2017 werd duidelijk dat door de verwachte ontwikkelingen in de woningbouw een aantal grote evenementen in Julianadorp een nieuwe locatie moeten zoeken. De evenementen werden namelijk toegestaan op toekomstige bouwgrond. De gemeente faciliteert bij de verhuizing naar een nieuw tijdelijk terrein. Gezien het belang van deze evenementen voor de levendigheid en sociale samenhang (het dorpsgevoel) in Julianadorp is een burgerinitiatief opgekomen uit de zoektocht naar een definitieve oplossing. Het doel van dit initiatief is de realisatie van een multifunctioneel terrein, met daarin ruimte voor ontspanning, sport en natuur voor een ieder in Julianadorp (op basis van deze doelen heeft het initiatief als naam 'ONS Dorp'). Een goede begeleiding van dit initiatief, evenals andere brede burgerinitiatieven, is een belangrijke opgave voor de gemeente Den Helder.

6. De toekomstbestendigheid van de woonbuurten waarborgen

Voor de bestaande buurten komt een aantal grote uitdagingen aan. Deels als resultaat van diverse maatschappelijke ontwikkelingen: de ingezette energietransitie en het omgaan met vaker voorkomende weerextremen als gevolg van klimaatverandering, maar ook als gevolg van de leeftijd van de buurten: de bewoners en het gebruik van de buurt veranderen en een grote onderhoudsbeurt is op sommige plaatsen nodig. Deze uitdagingen vragen om een duidelijke aanpak, om deze woonbuurten toekomstbestendig te maken. De volgende vraagstukken zijn hierbij het meest uitgesproken: (achterstallig) onderhoud van de openbare ruimte wegwerken, de buurten bestendig maken voor een veranderend klimaat en een grotere kans op weerextremen, het vinden van een

goede verhouding tussen groen in de buurt en de hoge parkeerdruk, het verduurzamen van bestaande woningen en het beschermen en versterken van de sociale samenhang en leefbaarheid in de buurt.

Door natuurlijke doorstroming op de woonladder veranderen buurten in de loop van de tijd. Door de bundeling van veel dezelfde woningen uit dezelfde periode in een buurt, zie je deze ontwikkeling ook in Julianadorp goed terug. Sommige woonbuurten in Julianadorp zijn meer kwetsbaar, vooral de oudere wijken met hofjesstructuur (Vogelzand, Middelzand, Wierbalg, Kruiswin, Doorzwin). De buurten, die vooral ingericht zijn op gezinnen, komen steeds meer (ook) beschikbaar voor andere doelgroepen, zoals bijvoorbeeld alleenstaanden en arbeidsmigranten. Deze verschuiving hoeft geen probleem te zijn en is onderdeel van een natuurlijke ontwikkeling. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor de veranderende woonwensen en –eisen van bewoners en de toename van het aantal zelfstandigen die (mobiel) opereren vanuit hun eigen woning. Het is echter erg belangrijk dat er oog gehouden wordt voor de ontwikkelingen in de buurt, zodat er geen knelpunten ontstaan die de sociale cohesie, leefbaarheid of veiligheidsgevoel aantasten en kunnen zorgen voor een neergaande spiraal van een buurt.

De komende jaren krijgt Julianadorp in toenemende mate te maken met vergrijzing van de bevolking. Als jongste kern van Den Helder zet deze ontwikkeling hier later in, maar zijn maatregelen hier ook nodig. Langer zelfstandig thuis wonen vraagt om tijdige aanpassing en geschikt maken van de eigen woning of corporatiewoning. Er valt in Julianadorp, evenals in de rest van de gemeente Den Helder, nog een slag te maken. Op dit moment blijft het aantal levensloopgeschikte woningen achter bij de vraag (de omvang van de bevolking in de leeftijdscategorie 65+). Er is echter een groot potentieel aan woningen dat hiervoor geschikt te maken is, waarbij de buurten met hofjesstructuur potentieel juist erg geschikt kunnen zijn door de besloten opzet.

7. Duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie bevorderen

In de Duinzoom, de binnenduinrand van Julianadorp, moet blijvend gezocht worden naar een evenwicht tussen toerisme en rust en ruimte. Met zo'n 1 miljoen overnachtingen is het gebied van grote economische betekenis. Trend is dat toerisme op dit moment verder groeit, met name door een bredere spreiding over het jaar. Dit levert vraag en dus nieuwe toeristische initiatieven op. Extra toeristische gebruik legt meer druk op het open landschap en de natuurwaarden in het gebied. Tegelijkertijd kampen veel bestaande vakantieparken met een aantal uitdagingen, zoals bijvoorbeeld een verouderde uitstraling, permanente bewoning en achterblijvend onderhoud, deels als gevolg van particulier eigendom. Gezamenlijk moet een evenwicht gevonden worden waarmee de kwaliteit van de Duinzoom kan worden verhoogd, voor bezoekers en bewoners.

8. De Koegraspolder klaar maken voor de toekomst

Het veranderende klimaat krijgt steeds meer invloed op de Koegraspolder en de economisch belangrijke en gezichtsbepalende agrarische sector aldaar. De bodem en het watersysteem zijn kwetsbaar, bijvoorbeeld als gevolg van verzilting. Dit kan onder sommige omstandigheden optreden, maar kan ook worden veroorzaakt door menselijke ingrepen in de bodem, zoals helaas is gebeurd bij eerdere bouw- en graafwerkzaamheden in Julianadorp. Een ander gevaar is het gebrek aan overloop- of bergingsgebieden bij extreme regenval. De belangrijkste opgave voor de Koegraspolder is om met alle betrokken partijen in goed overleg deze vraagstukken het hoofd te bieden én de agrarische sector genoeg ruimte te blijven geven in hun bedrijfsvoering en innovatie en waar mogelijk te versterken.

Vier bewegingen

Julianadorp van de toekomst

Julianadorp ontwikkelt zich op basis van eigen kracht verder tot een aantrekkelijke, complete woonkern met voorzieningen, onderwijs en een eigen cultureel leven, aan zee en midden in het open landschap. **In het dorp ben je thuis, in welke levensfase je ook zit.**

De komende jaren gaat Julianadorp zich op vier bewegingen verder ontwikkelen als dorp, waarbinnen verschillende partijen een rol spelen. De gemeente is hier slechts één van. We nodigen iedereen uit om mee te denken en ontwerpen.

Julianadorp ontwikkelt een sterk dorps hart, passend bij de aanwezige dorpscultuur.

Leefbare en toekomstbestendige buurten, verbonden met een groen landschap.

De Duinzoom balanceert tussen organische ontwikkeling en rust & ruimte.

De Koegraspolder als agrarisch gebied van de toekomst.

V. Visie en hoofdrichtingen

Een gezonde en veilige leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit, dat is belangrijk voor iedereen en vanuit de Omgevingswet een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle partijen in het gebied. Deze omgevingsvisie geeft een beeld hoe dit in de toekomst in stand gehouden of versterkt kan worden, door middel van gezamenlijke richting of actie.

Het gebruik van de fysieke leefomgeving wordt beschreven in deze omgevingsvisie, wat als het gevolg gezien kan worden van allerlei economische en maatschappelijke activiteiten door bewoners, ondernemers, maatschappelijke partijen en overheden. De omgevingsvisie brengt deze partijen samen en kijkt gezamenlijk vooruit om te zien welke ontwikkelingen te verwachten zijn. Vervolgens wordt bepaald waar richting of actie nodig is om te komen tot een gezonde en veilige leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit. Een belangrijk onderdeel hiervan is het geven van ruimte voor bestaande en nieuwe activiteiten, terwijl zwakkere belangen worden beschermd en ongezonde, onveilige of (zeer) hinderlijke situaties worden voorkomen.

De komende jaren gaat Julianadorp zich langs verschillende hoofdrichtingen verder ontwikkelen als dorp, op basis van een aantal ambities. Deze ambities zijn met een pijl uitgelicht door de tekst heen. Bij de realisatie van de ambities spelen verschillende partijen een rol. De gemeente is hier meestal slechts één van. Het laatste hoofdstuk, VI. Aanzet tot uitvoering, geeft een overzicht van de ambities en welke partijen hier aan werken. Voor de toekomstige ontwikkeling van Julianadorp staat de onderstaande richting centraal. Vervolgens zijn er vier ‘bewegingen’ of hoofdrichtingen (zie kader) die een antwoord geven op de acht geformuleerde opgaven.

Julianadorp ontwikkelt zich op basis van eigen kracht verder tot een aantrekkelijke, complete woonkern met passende voorzieningen, onderwijs en een eigen cultureel leven, aan zee en midden in het open landschap. In het dorp ben je thuis, in welke levensfase je ook zit.

De gemeente Den Helder zet de komende jaren voornamelijk in op het bouwen binnen het stedelijk gebied van Den Helder. Grote werkgevers/sectoren in Den Helder zien in de komende jaren veel vacatures ontstaan, die slechts voor een deel kunnen worden ingevuld vanuit de regio. Dit biedt kansen om nieuwe werknemers naar Den Helder te trekken en hen zoveel mogelijk te verleiden om ook voor Den Helder als woonplaats te kiezen. Er is relatief veel open ruimte in de stad die voor potentiële woningbouw zou kunnen worden ingezet. Den Helder kan hiermee goed tegemoet komen aan de wens van de Provincie Noord-Holland om in eerste instantie zoveel mogelijk binnen de bebouwde omgeving te bouwen. De ruimte voor inbreidung in het stedelijke gebied voorkomt (grootschalige) gebiedsontwikkeling in de Koegraspolder, waarmee het landschap tussen Julianadorp en Den Helder open blijft. Landschappelijke kwaliteiten en de beleving van de ruimte (het open landschap, de horizon) blijven hiermee behouden.

Kijkend naar de toekomst zal het karakter van Julianadorp tegenover de stad Den Helder door nieuwe en reeds ingezette ontwikkelingen verder worden versterkt. Binnen de gemeente Den Helder neemt Julianadorp een duidelijke eigen positie in als complete woonkern met een groot palet aan voorzieningen en een locatie midden in het open, agrarische landschap van de Koegraspolder en tegen de Noordzeekust aan. De waarde en hoge kwaliteit van de omgeving wordt door bewoners en bezoekers onderschreven. Daarnaast heeft Julianadorp met haar agrarische en toeristische sector een eigen economisch profiel, die aanvullend is aan de economische sectoren van de stad Den Helder.

Grootschalige economische ontwikkelingen, vergelijkbaar met de ontwikkelingen in Den Helder, worden in de nabije toekomst niet verwacht voor Julianadorp. De kwaliteit en nabijheid van het omringende landschap en de aanwezige voorzieningen maken Julianadorp potentieel wel aantrekkelijk voor nieuwe bewoners van buiten, wellicht aangetrokken door beschikbare vacatures in Den Helder. In recente nieuwbouwontwikkelingen komt dit beeld al regelmatig naar voren, zeker waar in een *meer dorps karakter* wordt gebouwd nabij het open landschap. Tegelijkertijd is er in Julianadorp vraag naar *woningen voor senioren en jongeren* die in het dorp willen blijven wonen, maar moeite hebben om

een geschikte, betaalbare woning te vinden. De woonbuurten die op dit moment in ontwikkeling zijn (Willem-Alexanderhof, Noorderhaven) bieden voor de komende jaren ruimte voor de vraag naar eengezinswoningen, vanuit Julianadorp en van buitenaf. In de toekomst bieden de randen van Julianadorp meer interessante zoekgebieden voor nieuwe, kleinschalige ontwikkelingen. Hiermee profiterend van en aansluitend op de hoge kwaliteit van de omgeving. Daarnaast wordt het bestaande dorp beter verbonden met het onderliggende landschap via (her)ontwikkelingen in het stedelijke en landelijke gebied.

- ⇒ Julianadorp versterkt de woonkwaliteit door duidelijker onderdeel van de onderliggende structuur van groen en water te worden en nieuwe ontwikkelingen hierop voort te laten bouwen

Een belangrijke randvoorwaarde bij de verdere ontwikkeling van Julianadorp en de regio is een goede bereikbaarheid, met de auto en met het openbaar vervoer. Regionaal werkt de gemeente Den Helder met andere gemeenten in de Kop van Noord-Holland en de Provincie Noord-Holland samen in het Programma De Kop Werkt! om te komen tot maatregelen om de bereikbaarheid te vergroten en reistijden te verkorten. Hiervoor zijn investeringen van onder andere de Provincie en de Rijksoverheid nodig in de beschikbare infrastructuur. De economische ontwikkelingen in de regio kunnen de urgentie hiervoor groter maken, waardoor budgetten sneller beschikbaar komen.

- ⇒ De Kop van Noord-Holland is beter bereikbaar met verschillende vervoersmiddelen, zodat meer voorzieningen en arbeidsplaatsen binnen een redelijke reistijd liggen

Ook de aanbesteding voor het openbaar vervoer verloopt via de Provincie Noord-Holland. De gemeente dringt aan op goede verbindingen per openbaar vervoer, maar veel routes worden te weinig gebruikt voor een kostbare vaste busverbinding. Hierdoor zijn in het verleden diverse buslijnen verdwenen, waardoor bewoners naar een alternatief gaan zoeken en het draagvlak onder openbaar vervoer verder verminderd. De gemeente mist de draagkracht om lijnen eigenhandig in stand te houden. In veel gebieden wordt echter geëxperimenteerd met innovatieve, flexibele vormen van openbaar vervoer om fijnmazig openbaar vervoer toch mogelijk te maken. Regelmatig is dit een maatschappelijk initiatief, ondersteund door diverse partijen. Om leefbaarheid en duurzame mobiliteit te stimuleren worden innovatieve, flexibele vormen van openbaar vervoer gezocht en maatschappelijke initiatieven hiertoe ondersteund.

- ⇒ Voor fijnmazig openbaar vervoer wordt gezocht naar innovatieve, flexibele vormen wanneer een vaste busverbinding niet mogelijk blijkt

Milieurisico's blijven in ieder gebied mogelijk. Bijvoorbeeld het gebruik of uitstoot van gevaarlijke stoffen die bodem, lucht of water kunnen verontreinigen, de uitstoot van hoge geluidsniveaus of hinderlijke geuren en activiteiten die risicovol zijn of door de locatie risicovol kunnen zijn (transport van chemische stoffen, het graven in grond waarin zich niet gesprongen explosieven (NGE's) kunnen bevinden). Om de afweging voor deze risico's concreet te maken worden via het omgevingsplan regels bij en voor activiteiten per gebied vastgelegd. Milieurisico's kunnen ook van buiten het gebied komen, bijvoorbeeld door verspreiding via lucht, water of bodem. De gemeente en andere overheden houden dit in de gaten en nemen maatregelen wanneer dit ongezonde situaties dreigt op te leveren. De huidige kwaliteit van het milieu is op orde en geeft dus geen aanleiding voor maatregelen.

- ⇒ Activiteiten krijgen zoveel mogelijk ruimte, maar bij inbreuk op een gezonde en veilige leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit wordt deze ruimte beperkt
- ⇒ Julianadorp heeft een gezonde leefomgeving en dit blijft gewaarborgd

Naast de locatie van activiteiten en het voorkomen van ongewenste situaties speelt ook het uiterlijk van gebouwen en terreinen waar deze activiteiten plaatsvinden een rol bij goede omgevingskwaliteit. Inspiratie en begeleiding door de gemeente kan partijen helpen om tot een goede kwaliteit te komen. Dit proces kost echter tijd en inspanning en moet in proportie staan tot het belang van het gebouw. Voor monumenten, karakteristieke gebouwen of centrumlocaties kan een groter belang gelden dan

bijvoorbeeld voor een aanpassing aan een woonhuis. In sommige gevallen kan onafhankelijk advies wenselijk of nodig zijn. In het omgevingsplan komt deze afweging terug. Bewoners en ondernemers krijgen waar gewenst ruimte om mee te praten over het gewenste beeld en bijpassende regels in hun gebied.

⇒ De uitstraling van Julianadorp wordt verder versterkt door middel van gezamenlijke afspraken over het gewenste beeld

Impressie verbeterde verbinding Dorpshart – zee (van Foreestweg)

Impressie van een levendiger Dorpshart (Loopuytpark)

Impressie van een groene ontmoetingsruimte in één van de oudere woonbuurten

Impressie van de Slenk als groengebied en (water)buffer

Impressie van kwalitatieve verblijfsrecreatie in de Duinzoom

Legenda

	Noorderhaven een nieuwe gemengde woon/zorgbuurt		Zuidelijk deel Duinzoom balanceert tussen organische ontwikkeling en rust & ruimte
	Leefbare en toekomstbestendige buurten, verbonden met het groene landschap	○	Ontwikkeling sterk dorpshart passend bij de aanwezige dorpscultuur, vernieuwing Loopuytpark
	Het Willem-Alexanderhof als nieuwe woonbuurt met een dorps karakter	→	Sterke verbinding vanuit het dorpshart naar de zee voor voetgangers en fietsers
	Bestaande recreatieparken waar nodig gerevitaliseerd en van hoge kwaliteit	■	Slenk sluit beter aan op de buurten en dient als buffer voor extreme weersomstandigheden
	Noordelijk deel duinzoom behoudt open karakter, ontwikkelingen gekoppeld aan erven	→	Betere verbinding buurten met omliggende landschap
→	Zoekgebied nieuw ontwikkeling, met behoud van het zicht op landschap	—	Uitbreiding en versterken recreatieve route
	Koegraspolder als agrarisch gebied van de toekomst	—	Behouden restanten Atlantikwall

De Omgevingsvisie Julianadorp in beeld

Julianadorp ontwikkelt een sterk dorpshart, passend bij de aanwezige dorpscultuur.

Een belangrijk onderdeel van een sterk dorpshart zijn de aanwezige voorzieningen. Het voorzieningenniveau in Julianadorp is, mede door het grote aantal toeristische overnachtingen, behoorlijk ontwikkeld. De combinatie van detailhandel en horeca in het (historische) hart van Julianadorp, met de Riepel en het Loopuytpark, biedt een aantrekkelijk aanbod. Daarnaast bevinden zich diverse andere maatschappelijke voorzieningen in het gebied. Ruimte wordt gegeven aan een verdere ontwikkeling van deze activiteiten. Een goed aanbod, een kwalitatieve uitstraling en een inrichting die aansluit bij de wensen van bezoekers zijn belangrijk. De ondernemers en maatschappelijke partijen in het gebied zijn hier gezamenlijk met de gemeente verantwoordelijk voor.

De grootste kansen voor het kerngebied van Julianadorp zijn het verhogen van de verblijfskwaliteit van het Loopuytpark en het fijnmazig verbinden van de kern met het kustgebied. Het gaat daarbij vooral om de beleving door voetgangers en fietsers. Het Loopuytpark vraagt om een inrichting die qua uitstraling past bij de historische, groene omgeving en efficiënt te gebruiken is voor verschillende gebruikers. Gezien de belangrijke functie van het dorpshart voor Julianadorp dient het onderhoud van de openbare ruimte op zo'n hoog mogelijk niveau te gebeuren.

- ⇒ **Het Loopuytpark is sterker gepositioneerd als een aantrekkelijk verblijfsgebied voor bewoners en bezoekers**
- ⇒ **Het hart van Julianadorp is beter verbonden met de kust, met name voor voetgangers en fietsers**

Dankzij de omleiding van een deel van het autoverkeer via de Noorderhaaks kan het kruispunt Veul een verkeersluwe inrichting krijgen die past bij de dorps sfeer. Dit kan de samenhang in het centrumgebied van Julianadorp verbeteren, waardoor ook de voorzieningen aan de overzijde van de Langevliet beter aangesloten worden. Dit geldt voor het markante oude schoolgebouw, waarin nu jongerenactiviteiten plaatsvinden, voor de sportvoorzieningen en voor het Dorpshuis. Tussen de Riepel en de Langevliet is nog een ontwikkelloccatie beschikbaar. Hier is ruimte voor een aanvullende centrale functie. Deze moet dan wel door middel van een aantrekkelijke vormgeving bijdragen aan het gezicht van de entree van Julianadorp. Nieuwe voorzieningen kunnen aansluiten op het huidige cluster dat aanwezig is: MFC 't Dorpshuis als multifunctioneel centrum voor een breed palet aan voorzieningen voor Julianadorp (ontmoeten, verenigingen en clubjes, gemeentelijke dienstverlening) en Vliet60 als jongerencentrum voor Julianadorp. Beide voorzieningen zijn belangrijk voor de sociale samenhang van Julianadorp en krijgen de ruimte om deze rol op deze locatie te vervullen. Doelgroepen als ouderen en jongeren hebben in Julianadorp behoefte aan aantrekkelijke voorzieningen. De leefbaarheid van Julianadorp voor jongeren wordt regelmatig benoemd als aandachtspunt. Het bestaande aanbod aan voorzieningen en activiteiten sluit niet altijd goed aan bij de wensen van jongeren, waardoor (groepen) jongeren samenkommen op straat, in speelplekken of in winkelgebieden, waarvan inwoners soms overlast ervaren. Deze overlast kan worden beperkt door het aanbieden van voorzieningen en activiteiten die goed aansluiten bij de doelgroep. Door voorzieningen te versterken en beter te verbinden moet een samenhangend centrumgebied met een compleet voorzieningenpakket voor alle inwoners gaan ontstaan. Hierin ligt een grote rol bij de organisaties in het gebied zelf.

- ⇒ **Voorzieningen in het centrum van Julianadorp zijn beter onderling verbinden door een autoluwere, dorpske inrichting van het gebied**

De sociale samenhang en organisatiekracht binnen Julianadorp zijn sterk, wat zich onder andere uit in een bloeiende vrijwilligerscultuur op het gebied van sport(verenigingen), cultuur en evenementen.

Julianapop, het Julianadorp Power Festival (de Trekkertrek) en de Springfair zijn evenementen van formaat binnen Julianadorp en daarbuiten. Deze evenementen zijn gedreven op lokale organisatiekracht; de inwoners regelen zelf middelen en materialen om het evenement te houden. Vanaf 2020 hebben deze evenementen een nieuwe tijdelijke locatie, zodat de evenementen de komende zeven jaar verzekerd zijn van een locatie. De zoektocht naar een definitieve locatie is opgepakt door een aantal partijen in Julianadorp, via het initiatief 'ONS Dorp'.

Het burgerinitiatief ONS Dorp richt zich sterk op het versterken van de dorpscultuur en het voorzieningenniveau in Julianadorp. Middels het initiatief slaan sportverenigingen, evenementen, het parkinitiatief en het jongerenwerk van MEE/de Wering de handen ineen om tot een multifunctionele locatie te komen voor deze voorzieningen. Door middel van deze gezamenlijkheid wordt onderlinge verbinding, een beter aanbod aan maatschappelijke voorzieningen voor Julianadorp en een efficiënt, toekomstbestendig beheer nagestreefd. In deze omgevingsvisie zijn er diverse zoekgebieden aangewezen voor toekomstige ontwikkelingen, voornamelijk rondom het centrumgebied. Binnen deze zoekgebieden geeft de gemeente ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, waaronder het initiatief ONS Dorp en andere maatschappelijke initiatieven. De gemeente faciliteert het initiatief de komende periode verder door middel van de inbreng van inhoudelijke kennis en het meedenken over het proces van uitwerken en concretiseren. Op basis van een verdere uitwerking en de zoektocht naar een geschikte locatie zal de komende jaren meer duidelijkheid komen over de haalbaarheid van het initiatief en de rol die de gemeente Den Helder hierin kan spelen.

- ⇒ **Het burgerinitiatief ONS Dorp werkt hun initiatief verder uit en kan, mits haalbaar gebleken, aan de slag met realisatie**

**Leefbare en
toekomstbestendige
buurten, verbonden met
een groen landschap.**

In Julianadorp zijn in de jaren '70 en '80 op grootschalige wijze nieuwe wijken ontwikkeld, als onderdeel van de voorziene bevolkingsgroei van Den Helder. Als gevolg van verschillende ontwikkelingen is deze bevolkingsgroei gestopt en is Julianadorp nog slechts langzaam verder gegroeid in de afgelopen decennia. In de oudste buurten, met een hogere dichtheid en vooral goedkopere woningtypen, staat de leefbaarheid en woonkwaliteit soms onder druk. Het streven is ervoor te zorgen dat de afzonderlijke buurten op niveau blijven, op zowel sociaal als fysiek vlak en zo aantrekkelijk blijven voor de (nieuwe) bewoners. Om dit doel te bereiken kan de gemeente nadere regels, optioneel aangevuld met een vergunnings- of meldingsplicht, aan activiteiten of initiatieven stellen wanneer blijkt dat hierdoor de leefbaarheid (veiligheid, gezondheid of sociale samenhang) in de buurt wordt aangetast. Negatieve ontwikkeling van buurten wordt hiermee zoveel mogelijk beperkt. Positieve ontwikkelingen, bijvoorbeeld voor het stimuleren van de sociale samenhang, het mogelijk maken van langer zelfstandig thuis blijven wonen of het versterken van de uitstraling van de buurt worden juist zoveel mogelijk gefaciliteerd.

- ⇒ **Negatieve impact van activiteiten op woonbuurten wordt voorkomen, terwijl positieve ontwikkelingen zoveel mogelijk worden gefaciliteerd**

Het oneigenlijk gebruik of toe-eigening van de openbare ruimte, ofwel 'landjepik', komt veel voor in bepaalde buurten van Julianadorp. In plaats van een algeheel beleidskader op (handhaving van) dit onderdeel, is een gebiedsgerichte benadering in afzonderlijke buurten een betere aanpak. Samen met bewoners kijken we waar dit daadwerkelijk een belemmering vormt en hoe de situatie hersteld kan/moet worden. Daar waar 'landjepik' de ontwikkeling van het gebied en maatregelen ten behoeve van leefbaarheid en toekomstbestendigheid (bijvoorbeeld klimaatadaptatie en nieuwe vormen van energielevering) belemmt, moet de situatie zo worden aangepast dat benodigde maatregelen kunnen worden uitgevoerd.

- ⇒ **Knelpunten voor het toekomstbestendig maken van buurten als gevolg van oneigenlijk gebruik van de openbare ruimte worden gebiedsgericht, samen met bewoners, opgelost**

Via de gebiedsgerichte aanpak gaat de gemeente zoveel mogelijk samen met bewoners en ondernemers in de buurt aan de slag om bestaande uitdagingen aan te pakken en de buurt toekomstbestendig te maken. In de buurten is veel groen dat niet optimaal wordt benut. Het is belangrijk deze natuurlijk en daarmee onderhoudsvriendelijk en klimaatbestendig her in te richten. Een andere mogelijkheid voor het gebruik van groen is ruimte bieden voor verblijfsgebieden binnen de verschillende hofjes en woongebieden. Dit vormt in de buurten een plek om elkaar te ontmoeten en prettig te verblijven. Hierdoor kan het ons-kent-ons gevoel versterkt worden en worden bewoners meer gestimuleerd om gezamenlijk zorg te dragen voor de omgeving en elkaar. De kwaliteit en het gebruik van het groen is belangrijker dan de oppervlakte. Zeker wanneer er sprake is van een erg hoge parkeerdruk is het belangrijk om naar de juiste balans te zoeken. Dit is per buurt, en in veel gevallen zelfs per straat, maatwerk.

- ⇒ **Groen in de buurt is optimaal ingericht en wordt veelvuldig benut voor ontmoeting en recreatie en, op basis van maatwerk, is de juiste balans gevonden tussen groen en parkeren**

Julianadorp is als dorp in een groen, open landschap uitermate geschikt voor (individueel) sporten en bewegen. Bij het (her)inrichten van openbare ruimte dienen de functies sporten, bewegen en spelen een prominenter plek te krijgen. Belangrijk voor de woonkwaliteit in de buurten is een betere

verbinding van de buurten met het omliggende landschap en de zee. De groene omgeving van Julianadorp, die aan iedere zijde van het dorp is te beleven, is een van de grootste kwaliteiten van Julianadorp en moet duidelijker onderdeel worden van het wonen in het dorp.

⇒ **De woonbuurten zijn beter verbonden aan het omliggende landschap van duinen en polders**

In toenemende mate wordt duurzaamheid en energieneutraliteit geïntegreerd in Julianadorp. Er wordt maximaal ingezet op oplossingen in het stedelijk deel, zodat er niet teveel van het landschap wordt gevraagd. Er zijn duurzame energiebronnen beschikbaar, die Julianadorp kunnen voorzien van koelte in de hete zomers en van warmte op koude winterdagen. De energievraag wordt steeds kleiner door isolatie en de energie die nodig is wordt zoveel mogelijk opgewekt met zonnepanelen op het dak, aquathermie en/of windenergie. Ook het aankoppelen van Julianadorp op een potentieel warmtenet (op basis van restwarmte en/of geothermie) in Den Helder is een interessante mogelijkheid die zal worden bestudeerd. De gemeente speelt een actieve rol bij het stimuleren van duurzaamheidsmaatregelen. Eigenaren van woningen weten waar zij informatie en begeleiding kunnen vinden bij het verduurzamen van hun woning en bij de contacten van de gemeente met bewoners wordt hier veel aandacht aan besteedt.

⇒ **Alle partijen in Julianadorp zijn over op duurzaam opgewekte energie, zoveel mogelijk lokaal opgewekt met de aanwezige duurzame bronnen: zon, wind, water en bodemwarmte**

In 2040 is Julianadorp vanzelfsprekend toegerust om een prettig en veilig leefklimaat te bieden, ook tijdens de extreme weersomstandigheden die vaker voor zullen komen in de toekomst. In de groene parkstructuur met veel open water wordt soepel omgegaan met waterberging, tijdens teveel en te weinig neerslag. Het groen beschermt tegen uitdroging van het land bij droogte, en verlaagt de temperatuur bij hitte. In het dorp vormen de Slenk, het Loopuytpark en de groene parkstructuur in het recent ontwikkelde Willem-Alexanderhof belangrijke verblijfsplekken. Regenwater wordt hier lokaal geborgen waardoor deze plekken multifunctioneel zijn ingericht en het beeld per jaargetijde verschilt. Voor heel Julianadorp is een versterking van de structuur van groen en water goed voor zowel de leefkwaliteit als de klimaatbestendigheid.

⇒ **Heel Julianadorp is toegerust op een veranderend klimaat met vaker voorkomende extreme weersomstandigheden**

In de zuidelijke buurten (Zwanenbalg, Boterzwin, Malzwin) is de stedenbouwkundige opzet met hofjesstructuur uit de jaren '70 en '80 grotendeels weer verlaten ten gunste van een duidelijk onderscheid tussen een representatieve voorzijde en een meer privé achterzijde, die niet raakt aan het openbaar gebied. Door de ruimere opzet zijn de uitdagingen op het gebied van klimaatadaptatie en het afwegen van extra parkeerruimte ten opzichte van groen minder prominent. Grote uitdagingen liggen er wel in het stimuleren van verduurzaming van de particuliere woningen (die de grote meerderheid vormen in dit gebied) en het levensloopbestendig maken van woningen. Ook in deze buurten is het belangrijk scherp te zijn op kansen voor het koppelen van het kustlandschap aan het woonmilieu bij herinrichting.

In dit gebied ligt ook het winkelcentrum Dorperweerth, wat gezien kan worden als een buurtwinkelcentrum voor Julianadorp. Qua aanbod richt dit centrum zich meer dan de Riepel op dagelijkse boodschappen, voornamelijk voor de omliggende buurten. Gezien het feit dat de gemiddelde leeftijd ook in Julianadorp omhoog zal gaan in de komende jaren zal de functie van een buurtwinkelcentrum belangrijk blijven. Belangrijk aandachtspunt hierbij is de toegankelijkheid voor ouderen en mindervaliden vanuit de omliggende buurten, bijvoorbeeld in de inrichting van de openbare ruimte.

⇒ **Winkelcentrum Dorperweerth is voor alle doelgroepen fysiek toegankelijk vanuit de omliggende buurten**

De keuze voor een sterk dorpshart in Julianadorp betekent dat er voor toekomstige groei van woningen voornamelijk wordt ingezet op verdichting rond het (winkel)centrum van Julianadorp en ontwikkeling van het gebied binnen de Noorderhaaks, naast het afronden van de nieuwbouw in Willem Alexanderhof en op Noorderhaven. Woningbouw op deze locaties versterkt het (draagvlak onder het) aanwezige voorzieningenniveau. Het voorzieningenniveau, in combinatie met de vergrijzing, maakt het hart van Julianadorp zeer geschikt om, waar mogelijk, inbreiding te realiseren met woningen voor senioren. Ook voor jongeren die in het dorp willen blijven wonen biedt het centrum van Julianadorp, met de diverse voorzieningen, mogelijk een interessante woonomgeving. Deze doelgroepen hebben op dit moment moeite om een passende en betaalbare woning te vinden, als gevolg van een beperkt aanbod en de gespannen woningmarkt. Ook bestaat er, deels overlappend met de vraag naar betaalbare woningen voor jongeren en ouderen, een vraag naar huurwoningen. In de afgelopen decennia is het percentage huurwoningen in Julianadorp sterk teruggelopen, waardoor inwoners die niet kunnen of willen kopen moeite hebben om een geschikte woning in Julianadorp te vinden. Een gemengde ontwikkeling kan in deze verschillende vragen voorzien. Waar mogelijk is inbreiding met levensloopbestendige woningen of herbestemming van bestaande gebouwen te verkiezen boven verdere uitbreiding buiten het bebouwde gebied, mede met het oog op het vergroten van het draagvlak voor voorzieningen en duurzame mobiliteit/openbaar vervoer. Bijvoorbeeld overtollige schoollocaties kunnen zich daarvoor lenen.

⇒ **Het centrumgebied van Julianadorp is versterkt met inbreiding en geconcentreerde groei, met name gericht op passende en betaalbare woningen voor ouderen en jongeren**

Het *Willem Alexanderhof* is de nieuwe woonbuurt in ontwikkeling van Julianadorp. Het wordt een dorpske woonbuurt met kleinschalige woningbouw en een vriendelijk en groen karakter. De buurt grenst aan de noordwestzijde direct aan het dorpshart. De overgang tussen beiden is zorgvuldig vormgegeven. Het wandel- en fietsnetwerk is logisch doorverbonden, en de ligging van voor- en achterkanten van nieuwe privépercelen is afgestemd op die van de bestaande in het dorpshart. Aan alle andere zijden ligt de buurt aan het open landbouwgebied. Sloten en bomenrijen lopen tot diep in de buurten door en vormen de verbinding met het omliggende agrarische landschap. Binnen deze structuur van groen en water liggen de afzonderlijke, kleinschalige woonbuurtjes. Elk van de buurtjes heeft straks een duidelijke eigen identiteit en bijpassende kwaliteit en is georganiseerd rond een unieke, centrale groene ruimte met een sociale functie voor de buurt. De structuur van groenstroken en sloten en de individuele, groene buurtruimtes vormt het samenhangend wandelnetwerk van het Willem Alexanderhof. Een belangrijk onderdeel van het plan zijn de goede, directe langzaam-verkeer-routes naar het dorpshart. Autoverkeer daarentegen wordt juist zoveel mogelijk buitenom afgewikkeld. In totaal komen in Willem Alexanderhof circa 650 woningen.

⇒ **Het Willem-Alexanderhof is ontwikkeld als nieuwe woonbuurt van Julianadorp, met een dorpske, groene uitstraling**

In *Noorderhaven* worden zowel cliëntwoningen als marktwoningen gerealiseerd. De omgekeerde integratie (herontwikkeling van instellingsterreinen tot woongemeenschappen waarin mensen met en zonder beperking samenleven) wordt minder ver doorgevoerd dan oorspronkelijk het plan was. De bouw van marktwoningen beperkt zich met name tot het westelijk deel van Noorderhaven, de cliëntwoningen beperkt zich met name tot het oostelijk deel van Noorderhaven. In de bouwvelden voor de marktwoningen zijn al reeds in een eerder stadium cliëntwoningen gebouwd. Deze zullen blijven bestaan, maar meer cliëntwoningen in deze velden is niet wenselijk vanuit kwalitatieve, praktische en zorghoudelijke redenen. Er wordt gekozen voor een duidelijk centrum in het gebied met een voorzieningencluster dat gericht is op de cliënten van 's Heeren Loo.

⇒ **Noorderhaven is ontwikkelt als nieuwe woonbuurt, samen met een herontwikkeling van zorgfaciliteiten en cliëntwoningen van zorgverlener 's Heeren Loo**

Naar verwachting kan de toenemende vraag naar woningen in Julianadorp tot circa 2025 worden opgevangen met de huidige ontwikkelgebieden (Willem-Alexanderhof, Noorderhaven) en inbreiding

rondom het centrumgebied voor een aantal specifieke doelgroepen: senioren en jongeren. Bevolkingsprognoses voor de verdere toekomst bieden nog weinig zekerheid. Het opstarten van nieuwe ontwikkelgebieden is hiermee voorbarig en past minder goed bij een faciliterende en uitnodigende rol van de gemeente onder de Omgevingswet. Met een aantal zoekgebieden voor toekomstige ontwikkelingen wordt hier een invulling aan gegeven. Hierbij wordt nadrukkelijk breder gekeken dan enkel reguliere woningbouw, ook bijzondere woonvormen, maatschappelijke functies, gezondheidszorg, lichte bedrijvigheid, landschaps- en natuurontwikkeling, waterberging en allerlei mengvormen hiertussen kunnen in de toekomst passen. Dit past in een trend van menging van functies en multifunctionele gebieden. De noordelijke en oostelijke rand van Julianadorp, inclusief het gebied binnen de Noorderhaaks en rondom de Riepel, vormen het zoekgebied. Een groot gedeelte van dit gebied ligt buiten bestaand stedelijk gebied, waarmee nieuwe ontwikkelingen nadrukkelijk moeten aansluiten bij een maatschappelijke vraag en alternatieven in de omgeving onmogelijk zijn. Een ander belangrijk aandachtspunt is het behoud van een aantal zichtlijnen op het open landschap van de Koegraspolder. Deze belangrijke kwaliteit van Julianadorp moet zoveel mogelijk worden behouden. Met concrete initiatieven, zoals op dit moment het Landgoed Julianadorp vanuit Woningstichting Den Helder en het burgerinitiatief ONS Dorp, wordt gezocht naar de mogelijkheden voor een gedragen inpassing in dit overgangsgebied tussen stedelijk en landelijk gebied.

⇒ **Toekomstige vraag naar nieuwe ontwikkelingen op diverse gebieden krijgt ruimte ten noorden en oosten van het bestaande dorp, zoveel mogelijk met behoud van zicht op het open landschap**

De *Slenk* vormt een slinger van groen en water door Julianadorp heen. Het gebied biedt een aaneengesloten groen landschap, centraal gelegen tussen de verschillende buurten. De Slenk heeft vele functies. Een groene recreatieve omgeving binnen het dorp voor bewegen en spelen, een verbindingsroute tussen de wijken en toegang naar het open landschap rondom Julianadorp. Daarnaast is het een centrale steunpilaar voor biodiversiteit in de omringende wijken. De boomrijke omgeving vermindert hittestress, het water voorkomt uitdroging van het land bij droogte. Bovendien heeft het gebied een sleutelrol voor waterberging bij extreme neerslag. Daarmee is de Slenk een belangrijke voorziening voor een prettige en gezonde leefomgeving.

In de toekomst zullen deze functies steeds meer op de proef worden gesteld, en vooral de meer dichtbebauwde buurten zullen zwaar steunen op de Slenk. Dat vereist een robuuste inrichting van het gebied. Maar evenals andere plekken in Julianadorp kampen ook delen van de Slenk met veroudering van inrichting en materialen. Daarom wordt binnen de gebiedsgerichte aanpak nadrukkelijk de aansluiting van buurten op de Slenk meegenomen en waar mogelijk gekeken naar het inrichten en benutten van het aanliggende gedeelte van de Slenk voor de behoeften en wensen uit de buurt. Een belangrijke kans voor Julianadorp is het verbinden van de Slenk aan de andere groenstructuren in en rondom het dorp, waarmee een duidelijker structuur van groen en water ontstaat. Voor bewoners én toeristen liggen er kansen wat betreft waterrecreatie op de Slenk, zeker wanneer de Slenk kan worden verbonden met de (verlengde) fiets- en kanoroute. Hiermee ontstaat een vaarroute van Julianadorp tot aan de Stelling van Den Helder, door het open, groene landschap van de Koegraspolder.

⇒ **De Slenk is beter aangesloten op (de behoeften van) de omliggende buurten en biedt een buffer tegen extreemere weersomstandigheden als gevolg van een veranderend klimaat**

**De Duinzoom
balanceert tussen
organische ontwikkeling
en rust & ruimte.**

Waar nu gesproken wordt over de kernen Julianadorp en Julianadorp aan Zee is in 2040 van dat onderscheid geen sprake meer. Heel Julianadorp ligt voelbaar aan zee. Met verbindingen door de Duinzoom ligt het strand en de zee altijd met een kleine wandeling of fietstocht binnen bereik. De binnenduinrand verbindt Julianadorp met de kust. In dit gebied bestaat een balans tussen natuur, open landschap, agrarisch gebruik en recreatie, welke in de toekomst door een betere inpassing in het landschap van recreatie(parken) nog meer hand in hand kunnen gaan. De fiets- en kanoroute verbindt Julianadorp met Den Helder en zorgt voor een veilige, afwisselende, recreatieve route voor fietsers, wandelaars en ruiters. Het netwerk van fietspaden vormt een rode loper door de groene omgeving en nodigt uit om de auto te laten staan. Een aantrekkelijk fietspadennetwerk verbindt Juliandorp met de verschillende kernen in de regio. In het convenant kust is voor de provincie Noord-Holland afgesproken om de afspraken uit het kustpact (2018) op een goede manier te vertalen in de omgevingsvisies. De in 2015 vastgestelde Gebiedsvisie Duinzoom richt zich op een nadere uitwerking van een duurzame ontwikkeling en blijft van kracht.

In de toekomst moet rekening gehouden worden met een stijging van de zeespiegel. Hoewel de scenario's nog behoorlijk variëren is een versterking van de primaire waterkering een realistische ontwikkeling op langere termijn om veiligheid te kunnen bieden. De landelijke strategie is zoveel mogelijk gebruik van dynamisch kustbeheer (waterkering door middel van natuurlijke barrières zoals duinen en strand, waar nodig versterkt door middel van natuurlijke aangroeiprocessen of suppleties) in plaats van het aanleggen van kunstmatige, 'harde' barrières. De smalle duinenrij ter hoogte van Julianadorp, kenmerkend voor het kustlandschap van Julianadorp, geeft hiervoor beperkte mogelijkheden. Op langere termijn kan verbreding van deze duinenrij hierdoor mogelijk blijken. Bij het toelaten van nieuw gebruik/nieuwe bebouwing dient rekening te worden gehouden met de meest actuele toekomstverwachtingen wat betreft het dynamisch kustbeheer en de daaruit volgende maatregelen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van het afwegen van de wenselijkheid van bepaalde investeringen/exploitatieperiodes of door het meenemen van bepaalde ontwikkelprincipes die goed aansluiten op het versterken van het duingebied.

⇒ **Bij nieuwe initiatieven worden de meest actuele toekomstverwachting wat betreft dynamisch kustbeheer en de gevolgen voor de (binnen)duinrand meegewogen**

De *Duinzoom ten noorden van camping 't Noorder Sandt* is een open agrarisch landschap. De smalle duinen zorgen er voor dat dit landschap hier dicht bij de kust ligt. Dit is een kwaliteit die ook naar voren komt in de Identity Matching onder het begrip Hollandse Tijden. Mede door schaalvergroting en verzilting is het agrarisch gebruik wel in ontwikkeling. Recreatief medegebruik en het omzetten van agrarische bedrijfswoningen naar plattelandswoningen kunnen de vitaliteit van het buitengebied in stand houden. Door deze ontwikkelingen te koppelen aan erfkwaliteit blijft het open karakter behouden. Het blijft dan ook een buffer tussen Den Helder en Julianadorp.

⇒ **Het noordelijke deel van de Duinzoom heeft een open karakter behouden**
⇒ **Kleinschalige nieuwe ontwikkelingen worden gekoppeld aan bestaande erven**

In *Duinzoom-Zuid* is kwaliteit boven kwantiteit het devies voor verdere ontwikkeling van de toeristische sector in Julianadorp. Vooral opwaardering van bestaande vakantieparken en campings staat op de agenda. Particulier eigendom loopt risico op achterstallig onderhoud en op sommige parken is er sprake van een trend van toenemend gebruik door bijv. seizoenarbeiders. Dit is een aanslag op de kwaliteit (en daarmee uiteindelijk ook de toekomstbestendigheid) van de recreatieve

omgeving. Bij toevoeging aan het bestaande aanbod moet er vooral worden gericht op bijzondere overnachtingsvormen (zorgtoerisme, groepsaccommodaties, 'glamping') en vernieuwend aanbod. Om dit op regionaal niveau goed te kunnen bevorderen is er een regionale visie verblijfsrecreatie vastgesteld met een uitvoeringsprogramma. Vanuit het regionale programma De Kop Werkt! wordt in de komende jaren ingezet op een kwalitatieve opwaardering van bestaande vakantieparken. Uitdaging ligt verder vooral bij het mogelijk maken van kwalitatieve toevoegingen om de groei van het toerisme te accommoderen. Aan enkel kwantitatieve toevoegingen is geen behoefte in Julianadorp. Ook campertoerisme is een groeiende markt in Nederland, waar potentie voor deze regio in kan zitten.

- ⇒ **Bestaande vakantieparken zijn, waar nodig, gerevitaliseerd en hebben een hogere kwaliteit**
- ⇒ **Nieuwe initiatieven voegen een onderscheidend aanbod toe en zijn zorgvuldig ingepast in het landschap**

Belangrijk is vooral de combinatie met natuurontwikkeling, de landschappelijke inpassing en de betekenis voor de versterking van de ligging van Julianadorp aan zee. Om dit te bereiken zal ook een (vaste) oversteek van de golfbaan voor fietsers en wandelaars op termijn gerealiseerd moeten worden. De fiets- en kanoroute wordt als een belangrijke recreatieve voorziening gezien. Hier liggen kansen om meer aandacht hierop te vestigen, en ook door de fiets- en kanoroute aan te laten sluiten op de Slenk en de vakantieparken ten zuiden van de Van Foreestweg. De Zanddijk vormt op dit moment een barrière tussen het dorp en het strand. Deze weg moet een profiel gaan krijgen dat past bij de natuurlijke omgeving en uitnodigt tot verlangzaming, zodat recreatief verkeer de weg eenvoudiger kan oversteken.

- ⇒ **De Duinzoom verbindt Julianadorp met de zee en biedt op een duurzame wijze ruimte voor toerisme en recreatie**

In het kustpact zijn gedeelde waarden voor een balans tussen economie, natuur en landschap afgesproken tussen het Rijk, kustprovincies en -gemeenten en vertegenwoordigers van belangenorganisaties. Dit is per provincie nader uitgewerkt. Voor Noord-Holland is er een nieuwe strandzonering, die vertaald is in de provinciale ruimtelijke verordening. Deze houdt in dat er in Den Helder behalve de bestaande voorzieningen geen ruimte is voor verdere strandbebauwing. Er is wel ruimte voor innovatie. Het strand en de duinen zijn van groot belang als primaire waterkering en ontwikkelingen rondom kustbeheer kunnen in de toekomst de ruimte voor diverse vormen van medegebruik beïnvloeden.

De bijzondere natuurwaarden blijven ook in de toekomst centraal staan in het duingebied. Behoud van het open karakter van het landschap is daarbij van belang. Als onderdeel van de voormalige Atlantikwall wordt ook rond Julianadorp gestreefd naar het behoud van restanten van de Atlantikwall als landschappelijke elementen. Zowel op nationaal- als internationaal niveau is er een groeiende aandacht voor de Atlantikwall. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van een Atlantikwall museum op Huisduinen. In Julianadorp is vooral de tankgracht bijzonder, maar ook de bunkers vertellen een deel van het verhaal van de Atlantikwall. Het voornemen is daarom om een aantal bunkers en relicten uit de Tweede Wereldoorlog aan te wijzen als gemeentelijke monument, zodat zij als onlosmakelijk deel van de geschiedenis van het gebied bewaard blijven voor huidige en toekomstige generaties.

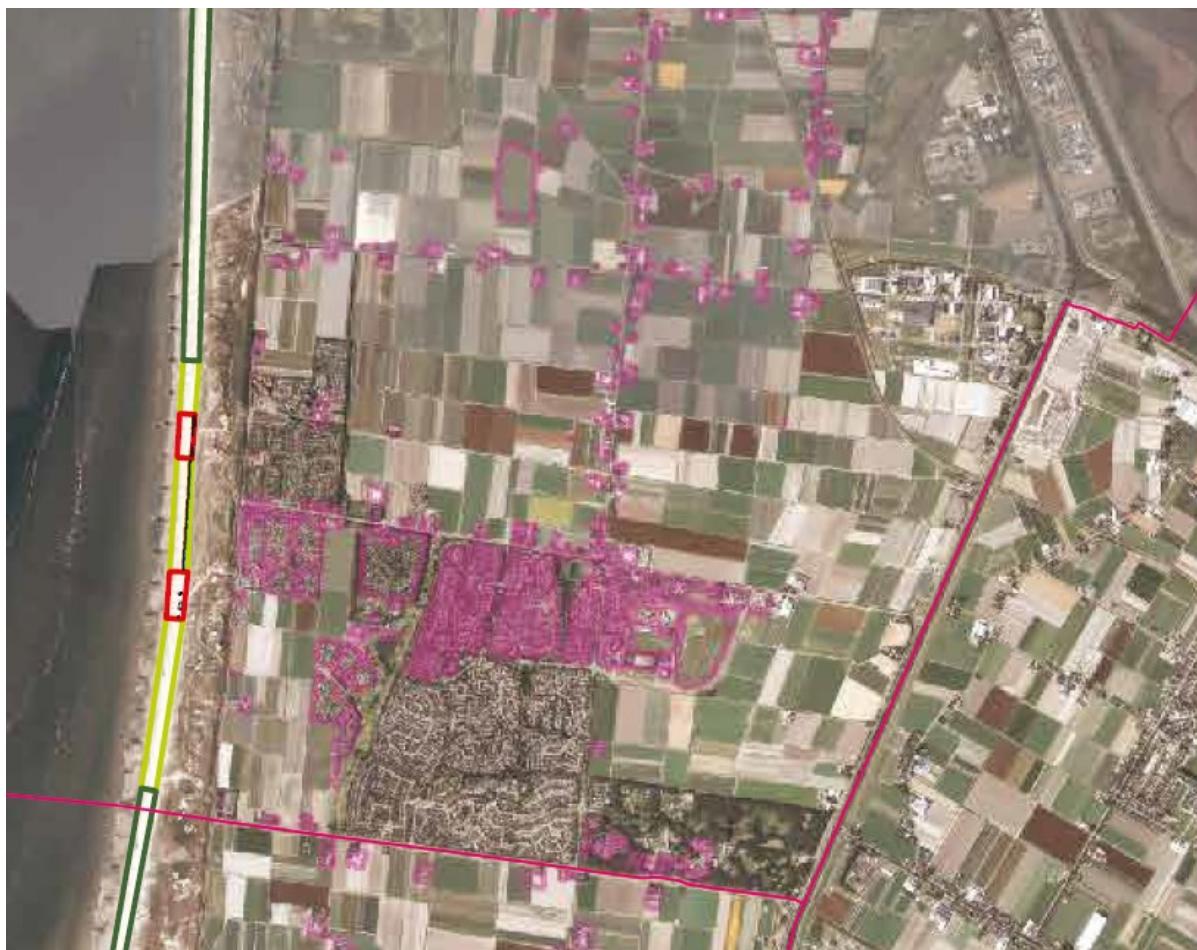
- ⇒ **Restanten van de Atlantikwall vertellen een belangrijk verhaal in de geschiedenis van Julianadorp en zijn beschermd**

Door de duinen lopen de strandopgangen naar het Noordzeestrand. De komende jaren is er behoefte aan verbeteringen bij een aantal strandslagen. De Stichting Strandexploitatie Noordkop (SSN) heeft hiervoor een 'masterplan verbeteren strandslagen' voor gepresenteerd. In grote lijnen liggen er uitdagingen om te werken aan het aanbrengen van voorzieningen en bereikbaarheid en parkeren goed te regelen. Belangrijk uitgangspunt voor het gebied is dat het karakter van de strandslagen passend moet zijn bij het gebruik van het achterliggende strand. Belangrijke randvoorwaarden zijn een voldoende waterkerende hoogte van de strandslag (de primaire waterkering mag niet worden

verzwakt) en de bereikbaarheid voor het strand voor nood- en hulpdiensten, zandsupplieën en andere werkzaamheden.

De gemeente gaat, samen met belanghebbenden, de strandopgangen optimaliseren in de komende jaren.

- ⇒ **De strandopgangen in Julianadorp zijn geoptimaliseerd, met het gebruik van het strand bij de opgang als uitgangspunt voor de inrichting**

Strandzonering van de Noordzeekust door Provincie Noord-Holland, ter hoogte van Julianadorp en de Koegraspolder.

Julianadorp kent een aantal populaire lokale en regionale evenementen (Julianapop, Springfair, Julianadorp Power Festival), maar deze zijn slechts weinig gericht op toerisme. Vanuit ondernemers (uit de recreatiesector) of andere initiatiefnemers kan dit wellicht interessante kansen opleveren. Ook het agrarisch gebied kan beter verbonden worden met cultuur en recreatie, bijvoorbeeld door initiatieven als Kleurrijk Julianadorp. Trend is een toename van kleinschalige evenementen, welke eenvoudiger te organiseren zijn. Verdere ontwikkeling hiervan vraagt om ondernemerschap en/of initiatief vanuit de samenleving. De gemeente probeert dit zoveel mogelijk te faciliteren door middel van haar evenementenbeleid.

- ⇒ **Nieuwe evenementen, ook op het gebied van toerisme of agrarische sector, krijgen de ruimte**

De Koegraspolder als agrarisch gebied van de toekomst.

Julianadorp ligt midden in de Koegraspolder, waarvan de noordzijde bij de gemeente Den Helder hoort en de zuidzijde onder het grondgebied van de gemeente Schagen valt. De polder is onderdeel van het grootste aaneengesloten bollengebied van Europa en wordt door de Provincie Noord-Holland dan ook aangemerkt als bollenconcentratiegebied, waarin agrarisch gebruik zich richt op de bollenteelt. De kwaliteit van het open polderlandschap wordt door seizoenverbreding steeds langer beleefbaar, omdat gewassen langer bloeien. Deze kwaliteit heeft niet alleen op bewoners een grote aantrekkingsskracht, ook toeristen kennen hun weg naar de polder; de tulpenvelden zijn beeldbepalend in het seizoen.

Toekomstige extremen van neerslag en droogte zorgen voor een toename van klimaatproblematiek. Twee grote uitdagingen zijn met name aan de orde voor de agrarische sector: het gebrek aan overloopgebieden bij extreme regenval. Dan gaat het om de onmogelijkheid om schade (bewust en toegestaan) af te wentelen op gebieden met een lage schade, of liever nog op een gebied dat ingericht is op het bergen van tijdelijke pieken in neerslag. De andere uitdaging is toenemende droogte in de zomers en deels hiermee samenhangend, het verzilten van de diepere grondlagen.

Betrokken partijen erkennen de noodzaak om samen te werken om de bollenteelt in de Koegras te kunnen voortzetten. Agrariërs, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en de gemeente Den Helder hebben een gezamenlijk belang in het oplossen van de grote uitdagingen voor het gebied als gevolg van een veranderend klimaat. Hiervoor kunnen in de toekomst maatregelen nodig zijn, die door de betrokken partijen gezamenlijk ondersteund en ingezet moeten worden om effectief te zijn. Ook op korte termijn kunnen door middel van dialoog en het delen van kennis problemen omtrent de bodem en het watersysteem al zoveel mogelijk worden voorkomen.

- ⇒ **Voor de omgang met klimaatverandering in de Koegraspolder bestaat een gezamenlijke aanpak**

Agrariërs die aan de slag gaan met deze uitdagingen krijgen kansen in dit gebied. Dit kan in de vorm van functiemenging (recreatie, natuur, waterberging, duurzame energieopwekking), maar het kan ook gaan om andere vormen van landbouw. De kwaliteit van het open landschap is een belangrijke kwaliteit om te behouden in het gebied. Nieuwe ontwikkelingen vinden daarom zoveel mogelijk plaats op en rondom de erven. Functies die ondersteunend zijn aan de agrarische functie, zoals bijvoorbeeld de huisvesting van seizoenarbeiders, worden ook zoveel mogelijk geconcentreerd op agrarische erven.

- ⇒ **Functiemenging en nieuwe activiteiten op en rondom erven krijgt waar mogelijk de ruimte**
- ⇒ **Het landschap van de Koegraspolder blijft open**

In samenwerking met de provincie Noord-Holland en “De Kop Werkt” is een plan gemaakt voor de realisatie van een doorfietsroutenetwerk in onder meer de Kop van Noord-Holland. Voor de realisatie van een doorfietsroute is het essentieel dat op de route een fietser vrijwel niet hoeft te stoppen op kruispunten met andere wegen, dus voorrang heeft. Op het grootste deel van de route heeft de fietser al voorrang, behoudens op de in de route gelegen rotondes. Daarnaast moet het fietspad op de route van voldoende breedte en kwaliteit zijn. Julianadorp vormt een belangrijke schakel voor een route tussen Den Helder en Schagen. Deze route is geprojecteerd over de Langevliet, via de veerpont, richting Anna Paulowna. Aangezien de veerpont niet altijd vaart is een alternatieve route voorzien via de Middenvliet en Koopvliet.

De verbinding voor fietsverkeer tussen Julianadorp en belangrijke werkgebieden zoals Koopypunt en de zuidpoort van het terrein van de Nieuwe Haven (Koninklijke Marine) is op dit moment namelijk matig. Fietsers moeten gebruik maken van de als onprettig ervaren parallelweg langs de N9. Een aantrekkelijke en meer veilige ontsluiting kan gerealiseerd worden door de aanleg van een fietspad over de Middenvliet naar Koopypunt en verder naar de zuidpoort van het Marineterrein. Bijkomend voordeel is tevens dat er op deze wijze een aantrekkelijk oost-westroute wordt gerealiseerd voor recreatief verkeer vanaf Wieringen tot aan de kust (strandslag Falga).

⇒ Julianadorp is onderdeel van regionale doorfietsroutes

Potentieel netwerk doorfietsroutes rondom Julianadorp

VI. Aanzet tot uitvoering

Bij de realisatie van de ambities, als resultaat van een gezamenlijk beeld op de toekomst, spelen vanzelfsprekend verschillende partijen een rol. De gemeente is hier meestal slechts één van. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de ambities voor Julianadorp en welke partijen hier aan werken of betrokken worden bij het realiseren van de ambitie.

Doel	Instrument	Wie?
Heel Julianadorp: Julianadorp versterkt de woonkwaliteit door duidelijker onderdeel van de onderliggende structuur van groen en water te worden en nieuwe ontwikkelingen hierop voort te laten bouwen	Gebiedsontwikkeling/herontwikkeling	Ontwikkelaars, Gemeente Den Helder
Heel Julianadorp: De Kop van Noord-Holland is beter bereikbaar met verschillende vervoersmiddelen, zodat meer voorzieningen en arbeidsplaatsen binnen een redelijke reistijd liggen	Regionaal programma De Kop Werkt!, overleg met Provincie Noord-Holland en Rijksoverheid	Regio Kop van Noord-Holland, Provincie Noord-Holland, Rijksoverheid
Heel Julianadorp: Innovatieve, flexibele vormen van openbaar vervoer worden zoveel mogelijk ingezet wanneer een vaste busverbinding niet mogelijk blijkt	Regionaal programma De Kop Werkt!, overleg met Provincie Noord-Holland en Rijksoverheid	Gemeente Den Helder, Regio Kop van Noord-Holland, Provincie Noord-Holland, bewoners, ondernemers, maatschappelijke partijen
Heel Julianadorp: Activiteiten krijgen zoveel mogelijk ruimte, maar bij inbreuk op een gezonde en veilige leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit wordt er beperkt	Nadere regels in Omgevingsplan	Gemeente Den Helder, in overleg met bewoners, ondernemers en maatschappelijke partijen
Heel Julianadorp: Julianadorp heeft een gezonde leefomgeving en dit blijft gewaarborgd	Constante monitoring, nadere regels in Omgevingsplan	Gemeente Den Helder, Omgevingsdienst NHN, Veiligheidsregio NHN, GGD HN, Provincie Noord-Holland, Rijksoverheid

<u>Heel Julianadorp: De uitstraling van Julianadorp wordt versterkt door middel van gezamenlijke afspraken over het gewenste beeld</u>	Nadere regels in Omgevingsplan	Gemeente Den Helder, in overleg met bewoners, ondernemers en maatschappelijke partijen
<u>Dorpshart: Het Loopuytpark is sterker gepositioneerd als een aantrekkelijk verblijfsgebied voor bewoners en bezoekers</u>	Huinrichting openbare ruimte	Initiatiefnemers herinrichting Loopuytpark, ondernemers, bewoners, gemeente Den Helder
<u>Dorpshart: Het hart van Julianadorp is beter verbonden met de kust, met name voor voetgangers en fietsers</u>	Huinrichting openbare ruimte	Gemeente Den Helder, ondernemers, bewoners, maatschappelijke partners
<u>Dorpshart: Voorzieningen in het centrum van Julianadorp zijn beter onderling verbinden door een autoluwere, dorpske inrichting van het gebied</u>	Huinrichting openbare ruimte, gebiedsontwikkeling	Gemeente Den Helder, maatschappelijke partners, ondernemers
<u>Dorpshart: Het burgerinitiatief ONS Dorp werkt hun initiatief verder uit en kan, mits haalbaar gebleken, aan de slag met realisatie</u>	Gebiedsontwikkeling	Initiatiefnemers ONS Dorp, gemeente Den Helder
<u>Woonbuurten: Negatieve impact van activiteiten op woonbuurten wordt voorkomen, terwijl positieve ontwikkelingen zoveel mogelijk worden gefaciliteerd</u>	Omgevingsplan	Gemeente Den Helder, bewoners, ondernemers
<u>Woonbuurten: Knelpunten voor het toekomstbestendig maken van buurten als gevolg van oneigenlijk gebruik van de openbare ruimte worden gebiedsgericht, samen met bewoners, opgelost</u>	Gebiedsgerichte aanpak	Gemeente Den Helder, bewoners, ondernemers
<u>Woonbuurten: Groen in de buurt is optimaal ingericht en wordt veelvuldig benut voor ontmoeting en recreatie en, op basis van maatwerk, is de juiste balans gevonden tussen groen en parkeren waar nodig</u>	Gebiedsgerichte aanpak	Gemeente Den Helder, bewoners, ondernemers

<u>Woonbuurten:</u> De woonbuurten zijn beter verbonden aan het omliggende landschap van duinen en polders	Gebiedsgerichte aanpak	Gemeente Den Helder, bewoners, ondernemers
<u>Woonbuurten:</u> Alle partijen in Julianadorp zijn over op duurzaam opgewekte energie, zoveel mogelijk lokaal opgewekt met de aanwezige duurzame bronnen: zon, wind, water en bodemwarmte	Programma Energieneutraal, Gebiedsgerichte aanpak, Onderzoek warmtenet Den Helder (HVC)	Bewoners, ondernemers, maatschappelijke partners, gemeente Den Helder
<u>Woonbuurten:</u> Heel Julianadorp is toegerust op een veranderend klimaat met vaker voorkomende extreme weersomstandigheden	Gebiedsgerichte aanpak	Bewoners, ondernemers, maatschappelijke partners, gemeente Den Helder
<u>Woonbuurten:</u> Winkelcentrum Dorperweert is voor alle doelgroepen fysiek toegankelijk vanuit de omliggende buurten	Gebiedsgerichte aanpak	Gemeente Den Helder, bewoners, ondernemers
<u>Woonbuurten:</u> Het centrumgebied van Julianadorp is versterkt met inbreiding en geconcentreerde groei, met name gericht op passende en betaalbare woningen voor ouderen en jongeren	Gebiedsontwikkeling	Gemeente Den Helder, bewoners, ondernemers
<u>Woonbuurten:</u> Het Willem-Alexanderhof is ontwikkeld als nieuwe woonbuurt van Julianadorp, met een dorpse, groene uitstraling	Gebiedsontwikkeling	Ontwikkelaars, Gemeente Den Helder
<u>Woonbuurten:</u> Noorderhaven is ontwikkelt als nieuwe woonbuurt, samen met een herontwikkeling van zorgfaciliteiten en cliëntwoningen van zorgverlener 's Heeren Loo	Gebiedsontwikkeling	Ontwikkelaars, 's Heeren Loo, Gemeente Den Helder
<u>Woonbuurten:</u> Toekomstige vraag naar nieuwe ontwikkelingen op diverse gebieden krijgt ruimte ten noorden en oosten van het bestaande dorp, zoveel mogelijk met behoud van zichten op het open landschap	Nadere regels in Omgevingsplan, Omgevingsverordening Provincie Noord-Holland	Gemeente Den Helder, Provincie Noord-Holland
<u>Woonbuurten:</u> De Slenk is beter aangesloten op (de behoeften van) de omliggende buurten en biedt een buffer tegen extremere weersomstandigheden als gevolg van een veranderend klimaat	Gebiedsgerichte aanpak	Gemeente Den Helder, bewoners, ondernemers

Duinzoom: Bij nieuwe initiatieven worden de meest actuele toekomstverwachting wat betreft dynamisch kustbeheer en de gevolgen voor de (binnen)duinrand meegewogen	Nadere regels in Omgevingsplan, Gebiedsvisie Duinzoom	Gemeente Den Helder, ontwikkelaars, ondernemers
Duinzoom: Het noordelijke deel van de Duinzoom heeft een open karakter behouden	Nadere regels in Omgevingsplan, Gebiedsvisie Duinzoom	Gemeente Den Helder, agrariërs, ondernemers
Duinzoom: Kleinschalige nieuwe ontwikkelingen worden gekoppeld aan bestaande erven	Nadere regels in Omgevingsplan	Gemeente Den Helder, agrariërs, ondernemers
Duinzoom: Bestaande vakantieparken zijn, waar nodig, gerevitaliseerd en hebben een hogere kwaliteit	Regionaal Programma De Kop Werkt!, gebiedsontwikkeling/herontwikkeling	Gemeente Den Helder, Regio Kop van Noord-Holland, ondernemers, ontwikkelaars
Duinzoom: Nieuwe initiatieven voegen een bijzonder aanbod toe en zijn zorgvuldig ingepast in het landschap	Nadere regels in Omgevingsplan, Gebiedsvisie Duinzoom	Gemeente Den Helder, ontwikkelaars, ondernemers
Duinzoom: De Duinzoom verbindt Julianadorp met de zee en biedt op een duurzame wijze ruimte voor toerisme en recreatie	Nadere regels in Omgevingsplan, Gebiedsvisie Duinzoom, gebiedsontwikkeling	Gemeente Den Helder, ontwikkelaars, ondernemers
Duinzoom: Restanten van de Atlantikwall vertellen een belangrijk verhaal in de geschiedenis van Julianadorp en zijn beschermd	Beleid Cultureel Erfgoed	Gemeente Den Helder, Erfgoedorganisatie
Duinzoom: De strandopgangen in Julianadorp zijn geoptimaliseerd, met het gebruik van het strand bij de opgang als uitgangspunt voor de inrichting	Herinrichting openbare ruimte	Gemeente Den Helder, ondernemers, Stichting Strandexploitatie Noordkop (SSN)
Duinzoom: Nieuwe evenementen, ook op het gebied van toerisme of agrarische sector, krijgen de ruimte	Evenementenbeleid	Gemeente Den Helder
Koegraspolder: Voor de omgang met klimaatverandering in de Koegraspolder bestaat een gezamenlijke aanpak	Gebiedsproces	Agrariërs, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK), Gemeente Den Helder
Koegraspolder: Functiemenging en nieuwe activiteiten op en rondom erven krijgt waar mogelijk de ruimte	Nadere regels in Omgevingsplan	Gemeente Den Helder, agrariërs

Koegraspolder: Het landschap van de Koegraspolder blijft open	Nadere regels in Omgevingsplan	Gemeente Den Helder, agrariërs
Koegraspolder: Julianadorp is onderdeel van regionale doorfietsroutes	Regionaal programma De Kop Werkt!, overleg met Provincie Noord-Holland	Gemeente Den Helder, Regio Kop van Noord-Holland, Provincie Noord-Holland, bewoners, ondernemers, maatschappelijke partijen